

ROSKILDE
KOMMUNE

Sommerliv på Stændertorvet

Dataopsamling | september 2024

Indhold

Baggrund og læsevejledning	s. 2
Besøgsmønstre for hele perioden	s. 6
Indretning af Stændertorvet	s. 14
Aktiviteter og events	s. 20
Omsætningsdata, input og erfaringer	s. 26
Kvalitativ opsamling og anbefalinger til 2025	s. 32

Baggrund og læsevejledning

Rammen for Sommerliv på Stændertorvet 2024

Sommerliv på Stændertorvet er politisk vedtaget og er en del af budgetforliget for 2024 og 2025. På byrådets møde den 28. februar 2024, pkt. 40, blev de nærmere rammer derefter vedtaget.

I 2024 løb Sommerliv på Stændertorvet hen over juli og august, hvor Stændertorvet udgjorde den fysiske ramme. Torvet blev fredeliggjort for parkering for at skabe mulighed for andre aktiviteter.

I beslutningen blev det vægtet højt, at planlægningen, udførelsen og opsamlingen skulle ske i samarbejde med både detailhandlen, foreningslivet og frivillige. Der blev samtidig lagt vægt på, at der skulle sikres en grundig opsamling af forsøget - baseret på både kvantitative og kvalitative data.

Læringerne fra Sommerliv på Stændertorvet 2024 skal danne grundlag for rammen, planlægningen og udførelsen i 2025.

Sommerliv på Stændertorvet 2024 gav mulighed for, at alle kunne byde ind og være en del af sommerens aktiviteter.

Gennem et Open Call og dialog med både foreningslivet, handelslivet, kulturlivet og frivillige borgere blev alle inviteret med.

For at understøtte aktiviteterne, store som små, var der en løbende dialog mellem forvaltningen og aktørerne, for at sikre de bedst mulige fysiske rammer. Derudover varetog en eventkoordinator en koordinerende rolle i forbindelse med planlægningen af events og aktiviteter. Alle yderligere udgifter blev dækket af aktørerne og samarbejdspartnerne selv.

Som en del af opsamlingen på Sommerliv på Stændertorvet er alle aktørerne blevet inviteret til at dele deres erfaringer og input, enten på et fysisk møde eller via en formular på www.roskilde.dk/sommerliv. Alle input indgår relevante steder i nærværende dataopsamling.

Frivillige aktører indtog Stændertorvets nye ramme

Sommerliv på Stændertorvet 2024 skabte en ny og anderledes fysisk ramme på Stændertorvet og inviterede alle, der havde lyst, til at bruge og afprøve dén ramme. De aktører og de aktiviteter, som var en del af Sommerliv på Stændertorvet, var således udelukkende frivilligt båret. Alle aktører, som har taget del i Sommerliv på Stændertorvet, har gjort det, fordi det har givet dem værdi at være med og værdi at være på Stændertorvet.

Størstedelen af aktørerne har deres virke i Roskilde Kommune og havde i forvejen kendskab til Stændertorvet, men ikke alle havde erfaring med at bruge torvet som ramme for deres aktiviteter. Sommerliv på Stændertorvet 2024 var således anledning til at synliggøre nogle aktiviteter, som ellers ikke er synlige på Stændertorvet.

Aktørerne er blevet understøttet via løbende sparring og koordinering med eventkoordinatoren og via dialog om indretningen af torvet, for at skabe så god en ramme for aktiviteterne som mulig.

Aktørerne er blevet inviteret til at komme med input og dele erfaringer løbende og på et opsamlende møde, efter perioden var slut. Deres input udgør en del af den kvalitative indsamling på s. 31.

Data dokumenterer og belyser effekten

En lang række datakilder er anvendt til at dokumentere effekten af Sommerliv på Stændertorvet 2024. De forskellige datakilder kan ikke sammenlignes på tværs 1:1, men giver et samlet billede af besøgs mønstre, effekter af events osv. Samtidig er det vigtigt at understrege, at en lang række andre forhold har betydning for antallet

af besøgende og handlende i bymidten. Regnede det eller skinnede solen? Rejste danskerne generelt mere ud af landet sammenlignet med tidligere år? Og var der flere udenlandske turister i byen? Det er derfor meget svært at sige noget helt præcist om effekten af Sommerliv på Stændertorvet 2024 isoleret set, men med de mange forskellige typer data ses der dog alligevel nogle anderledes tendenser for brugen af bymidten i juli og august 2024, som kan sammenlignes med samme periode året før.

Kvalitativ vurdering udført af ekstern konsulent

Ud over kommunens egne data og data tilkøbt fra eksterne leverandører er der som del af opsamlingen udført en kvalitativ vurdering af Sommerliv på Stændertorvet 2024 ved en ekstern konsulent fra BYSTRATEGI/Vinderbutikker. Her er der dels evalueret på et udvalg af de erhvervsdrivendes blik på og oplevelser af forsøget, dels på tilfældige borgeres oplevelser. Samtidig er der foretaget en faglig vurdering af torvets indretningspotentiale.

Den kvalitative opsamling indeholder også en lang række anbefalinger til 2025.

Anbefalinger til 2025

Dataopsamlingen munder ud i en række anbefalinger til afvikling af Sommerliv på Stændertorvet 2025. Anbefalingerne er udarbejdet af den eksterne kvalitative konsulent på baggrund af vedkommendes ekspertviden og de udførte interviews.

Overblik over datakilder

Teledata

Sensordata

Parkeringsdata

Kvalitative data

Fotos

Omsætning i detailhandel

Symbolerne markerer typen af datakilder i de forskellige afsnit.

Vejrdata fra DMI

Juli:

Gennemsnitstemperatur
Juli 2024: 16,6°C
Juli 2023: 16,5°C

Nedbørsmængde
Juli 2024: 84 mm
Juli 2023: 109 mm

Dage med nedbør
Juli 2024: 19 dage
Juli 2023: 24 dage

Antal solskinstimer
Juli 2024: 258 timer
Juli 2023: 223 timer

August:

Gennemsnitstemperatur
August 2024: 17,4°C
August 2023: 16,5°C

Nedbørsmængde
August 2024: 28 mm
August 2023: 137 mm

Dage med nedbør
August 2024: 12 dage
August 2023: 22 dage

Antal solskinstimer
August 2024: 260 timer
August 2023: 154 timer

Vejret påvirker antallet af besøgende

Besøgsmønstrene i bymidten hænger utvivlsomt sammen med vejret. Regner det, er der generelt færre besøgende og handlende i bymidten, og det varslede skybrud i juli førte også til aflyste events på torvet. Men er det meget varmt, er der også mange, der fravælger en tur i bymidten.

I boksen til venstre er vejret i 2024 vs. 2023 beskrevet ud fra en række nøgletal (data fra DMI).

Antallet af nedbørsdage i
2024 faldt fra 2023 med

↓ 5 dage i juli

↓ 10 dage i august

Antallet af
solskinstimer i 2024 steg
fra 2023 med

↑ 35 timer i juli

↑ 106 timer i august

Besøgsmønstre for hele perioden

I kapitlet ses der på den samlede periode juli-august i 2024 sammenlignet med samme periode i 2023. Der er taget udgangspunkt i teledata, data fra sensorer samt parkeringsdata.

Besøgende i hele bymidten

Teledata fra 3:

Ca. **395.000** unikke besøgende i juli 2024

28% flere end i juli 2023

Ca. **303.000** unikke besøgende i august 2024

2% færre end i august 2023

Teledata fra Telia:

Ca. **370.000** unikke besøgende i juli 2024

11% flere end i juli 2023

Ca. **440.000** unikke besøgende i august 2024

10% flere end i august 2023

OBS! De to datakilder har forskellig afgrænsning og forudsætninger og kan derfor ikke sammenlignes 1:1.

Besøgende omkring Stændertorvet fordelt på besøgstyper (juli 2024 vs. juli 2023 baseret på teledata fra 3)

I transit (<15 min): ca. 61.000, **↓40%**

Korte besøg (15-90 min): ca. 80.000, **↓11%**

Dagsbesøg (>90 min.): ca. 34.000, **↑15%**

Beboere: ca. 600, **↓2%**

Pendlere: ca. 700, **↓14%**

Overnattende besøg: ca. 1.650, **↑28%**

Besøgsmønstre

Det samlede antal besøgende i bymidten er steget

De forskellige datakilder viser lidt forskellige mønstre, men den overordnede tendens er, at der generelt er flere besøgende i hele bymidten i juli og august 2024 sammenlignet med samme periode i 2023. I ovenstående data er stationen ekskluderet fra analysen, da det giver ekstra høje tal i juli 2024 grundet Roskilde Festival og den øgede aktivitet omkring stationen.

Færre korte besøg og flere længerevarende besøg ved og omkring Stændertorvet

Teledata fra teleselskabet 3 (se mere s. 9) viser at det

samlede antal af unikke besøgende (dvs. hver besøgende tæller kun med én gang i løbet af en måned) i en zone omkring Stændertorvet er faldet med 16% fra juli 2023 til juli 2024 og 9% fra august 2023 til august 2024. Det kan hænge sammen med, at der er væsentligt færre besøgende "i transit" (dvs. som opholder sig i under 15 min.), som i 2023 udgjorde langt den største andel. Det er naturligt, at der var væsentligt flere af disse i 2023, hvor der var parkering på Stændertorvet, da det bl.a. dækker over forbipasserende biler, biler der holder for at sætte folk af, folk der parkerer for derefter at ordne et ærinde uden for zonen omkring Stændertorvet, biler der leder efter parkeringsplads og må køre forgæves

Den gennemsnitlige opholdstid på og omkring Stændertorvet er steget med ca.

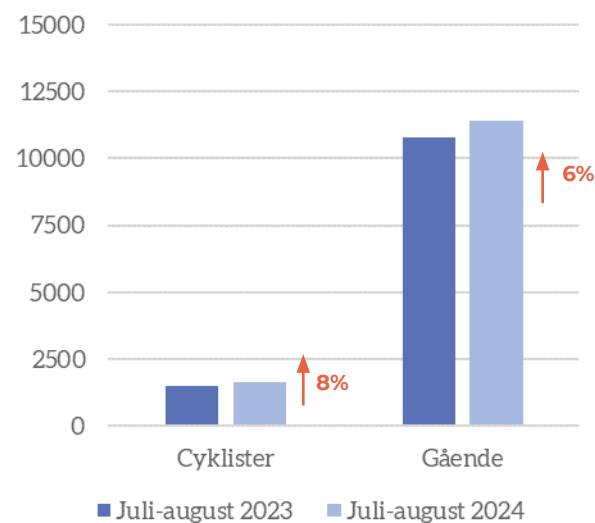
↑ **72%** i juli
↑ **62%** i august

videre osv. Til gengæld er der i 2024 væsentligt flere besøgende, som opholder sig i længere tid. For de lange ophold på over 90 min. ses en stigning på 15% i juli og 7% i august i forhold til samme periode i 2023. Der er i gennemsnit over perioden flest besøgende omkring kl. 14.

Den gennemsnitlige opholdstid er steget

Teledataene fra teleselskabet 3 kan også vise den gennemsnitlige opholdstid for alle besøgende. Data for juli måned viser, at den gennemsnitlige opholdstid i juli måned er steget med 72% og for august med 62%. Det vil sige, at selvom der var lidt færre, der besøgte områ-

Gennemsnitlig antal af gående og cyklister pr. dag i perioden 1.juli-31. august (data fra sensor på Algade)

det ved og omkring Stændertorvet i 2024, så opholdt de besøgende sig i længere tid.

Flere gående og cyklister på Algade

Sensoren på Algade (se mere på s. 8) viser, at det gennemsnitlige antal gående pr. dag er steget med 6% i den samlede periode. Der passerede i gennemsnit ca. 11.500 gående pr. dag i juli-august 2024 mod ca. 10.750 gående i juli-august 2023. Det gennemsnitlige antal cyklister pr. dag er steget med 8% i den samlede periode. Der kørte i gennemsnit ca. 1.600 cyklister pr. dag gennem Algade i juli-august 2024, mod ca. 1.500 cyklister pr. dag i juli-august 2023.

Antallet af gående på Algade i juli og august er steget med

↑ **6%**

Antal parkerede biler i bymidten

83.145 parkerede biler i juli 2024
9% færre end i juli 2023

117.667 parkerede biler i august 2024
3% færre end i august 2024

Lidt færre parkerede biler i bymidten

Parkeringstal fra Easypark viser, at der for juli og august ses et fald fra 2023 til 2024 på hhv. 3 og 9%. Dette tal følger en generel tendens, idet der ses et generelt fald i antallet af parkerede biler i bymidten siden 2021 (se mere s. 11).

På de følgende sider dykkes mere ned i de enkelte data-typer og baggrunden for data præsenteres.

Data fra sensorer

Meget høj datapræcision

I bymidten er opsat en række sensorer, som via kamerateknologi tæller antallet af forbipasserende. Der er tale om data med en meget høj præcision, som viser antallet af cyklister, fodgængere og motoriserede køretøjer. Sensorerne som datakilde giver derfor gode kvantitative indikatorer på antallet af besøgende under Sommerliv på Stændertorvet 2024 og samme periode i 2023.

Sensor på Algade med historisk data

På det sydøstlige hjørne af Algade og Stændertorvet (se kortet) er opsat en sensor, som peger i østlig retning. Denne sensor har, i modsætning til de andre sensorer i bymidten, logget data fra 2023, og dermed kan forskellen i aktivitet måles. Sensorerne er ikke i stand til at monitorere adfærd på selve Stændertorvet, da sensorernes præcision kræver en passage med aktivitetsbevægelse i kun to retninger, eksempelvis aktivitet frem og tilbage på en gade. Sensoren på Algade giver alligevel en god kvantitativ indikation for antallet af besøgende omkring Stændertorvet.

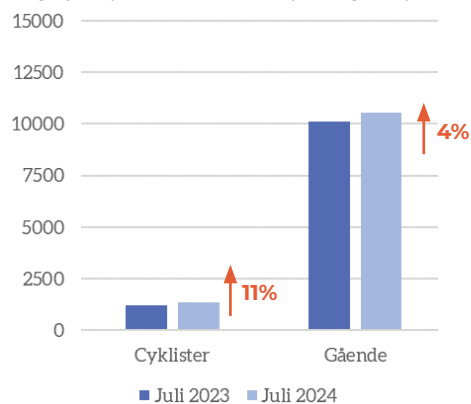
Flere besøgende i både juli og august

Det samlede antal af cyklister og gående er højere i både juli og august 2024 sammenlignet med 2023. Ses der isoleret på juli, er der sket en stigning på 4%, og ses der isoleret på august er der sket en stigning på 8%. For cyklister alene er antallet steget med 11% i juli og 6% i august.

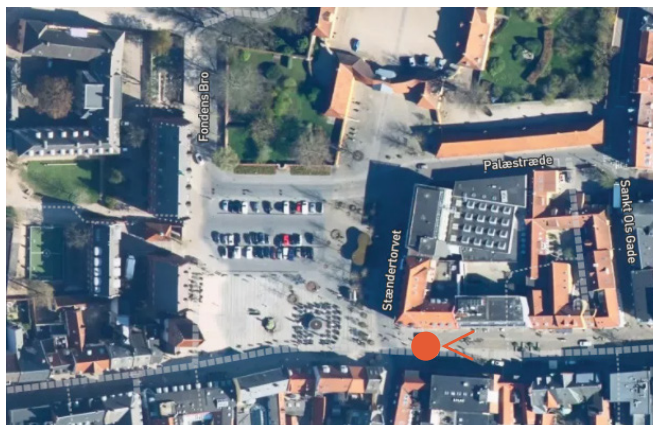
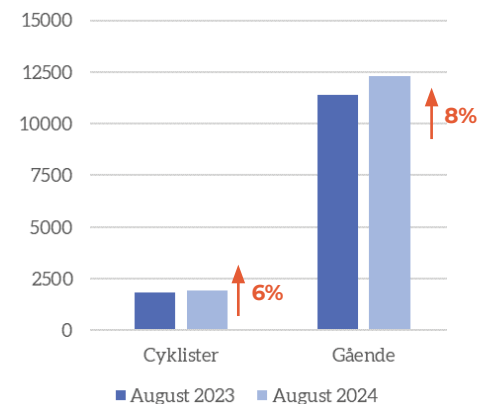
Flere besøgende de fleste ugedage

Alle ugedage, undtagen fredag, ses der flere gående og cyklister på Algade i juli og august 2024 sammenlignet med 2023. Særligt på mandage og onsdage var der mere aktivitet i 2024 end i 2023. Årsagen til faldet på fredage kan skyldes, at der på enkelte fredage i juli 2024 var meget få besøgende, som trækker gennemsnittet ned.

Gennemsnitlig antal af gående og cyklister pr. dag i juli (data fra sensor på Algade)

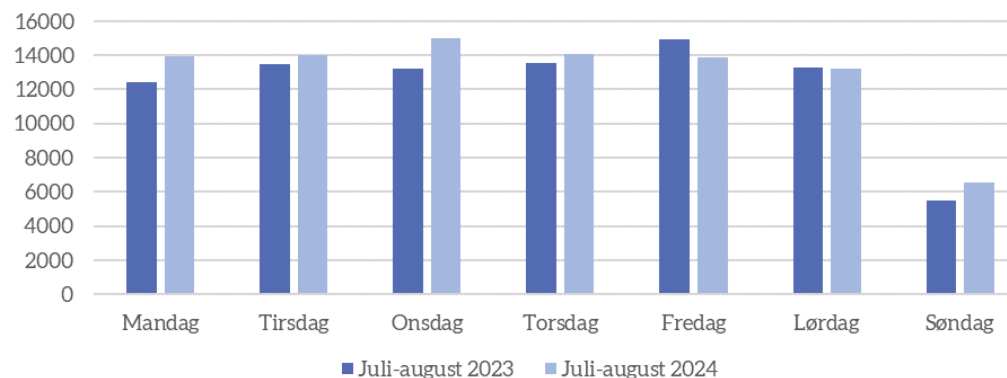

Gennemsnitlig antal af gående og cyklister pr. dag i august (data fra sensor på Algade)

Placering af sensor på Algade (orange prik). Sensoren vender mod øst.

Gennemsnitlig antal af gående og cyklister fordelt på ugedage i perioden 1.juli-31. august

Teledata fra 3

Baggrundsviden om data

For at kunne sige noget mere præcist om adfærden på selve Stændertorvet er der købt adgang til teledata fra 3. Disse teledata kan bidrage til ret præcist at belyse sommerforsøgets effekt på bl.a. antallet af besøgende (herunder besøgstyper, fordeling på køn og alder, nationalitet) og gennemsnitlig opholdslængde sammenlignet med samme periode i 2023.

Data kan dels vise effekten for henholdsvis juli og august måned, men også på specifikke datoer og tidsrum, hvor der afholdes events. Da teledata opregnes (ca. 18% af befolkningen anvender 3's netværk), er der en vis statistisk usikkerhed, som gør, at analysen skal dække et lidt større område end selve Stændertorvet for at få en tilstrækkelig datamængde. Og selv med denne afgrænsning vil der pga. opregningen være en vis usikkerhed i data. De viser derfor ikke eksakte besøgstal, men giver gode indikationer på, hvordan udviklingen i besøgs mønstre har været fra 2023 til 2024.

For at kvalificere data er der også lavet supplerende udtræk for hele bymidten med udgangspunkt i parkeringszonen i bymidten (se kort s. 11).

Fordeling på besøgstyper

Teledata fra 3 opdeles i seks forskellige besøgstyper;

- I transit (ophold <15 min)
- Korte besøg (ophold på 15-90 min)
- Dagsbesøg (ophold på >90 min., men uden overnatning)
- Overnattende besøg
- Beboere
- Pendlere

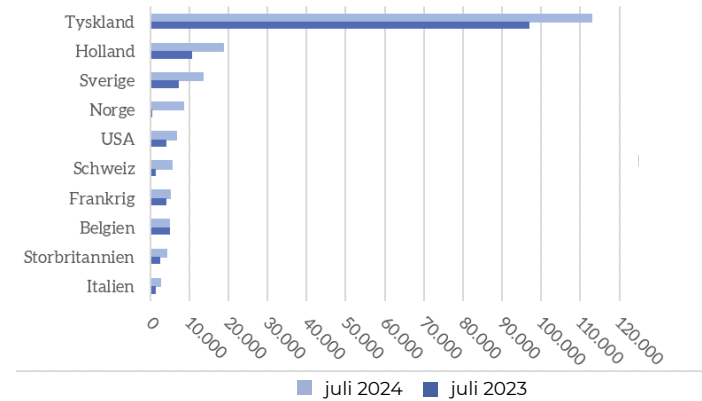
Der ses en tydelig ændring i fordelingen af disse besøgstyper under Sommerliv på Stændertorvet 2024, som vist nedenfor. Det er vigtigt at understrege, at diagrammerne ikke viser det totale antal besøgende (som er lavere i 2024 end 2023), men viser fordelingen mellem de forskellige besøgstyper.

Først og fremmest udgør de besøgende i transit en væsentlig mindre andel af det samlede antal besøgende i 2024 (35%) end i 2023 (46%). Derimod udgør de korte besøg og dagsbesøgene en væsentlig større andel af det samlede antal besøgende i 2024 (hhv. 45% og 19%) end i 2023 (hhv. 40% og 13%). Der er også flere overnattende besøg, men her er mængderne så små, at det ikke kan ses i nedenstående.

Afgrænsning for analysen omkring Stændertorvet.

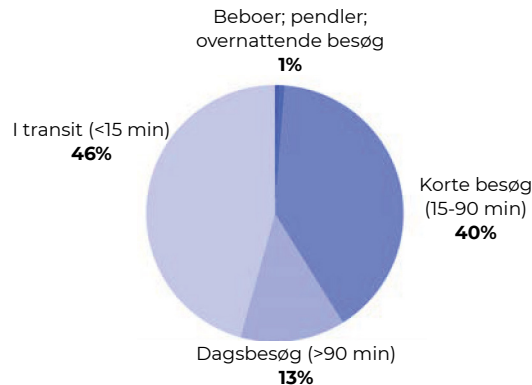
Fordelingen af internationale besøgende i hele bymidten

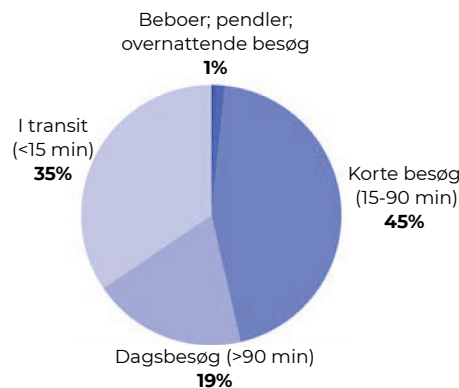
Flere internationale besøgende i bymidten

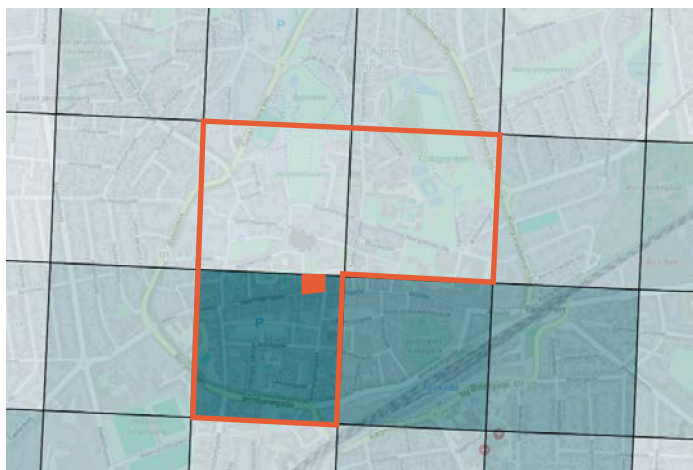
For de internationale besøgende i bymidten som helhed ses en stigning på 34% i juli 2024. Turisterne kommer primært fra Tyskland og dernæst Holland, Sverige og Norge. De internationale besøgende udgør ca. 10% af det samlede antal besøgende i hele bymidten. Specifikt omkring Stændertorvet udgør de internationale besøgende 15%.

Fordeling på besøgstyper (Stændertorvet juli 2023)

Fordeling på besøgstyper (Stændertorvet juli 2024)

De udvalgte grids i bymidten og Stændertorvets placering.

56%
af de besøgende
kommer fra Roskilde
Kommune

Nøgletal

Ca. **370.000** unikke besøgende i juli 2024

11% flere end i juli 2023

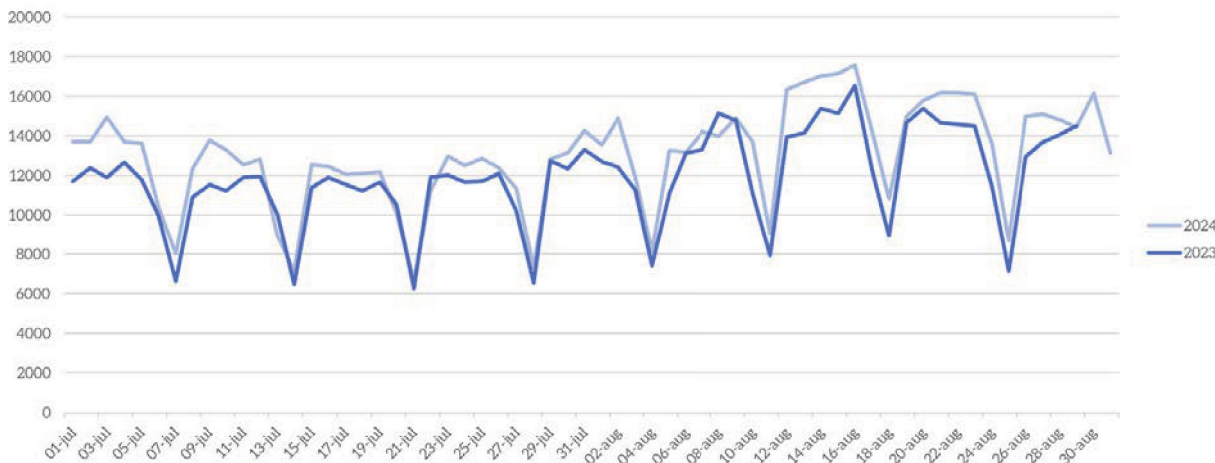
Ca. **440.000** unikke besøgende i aug. 2024

10% flere end i august 2023

Top 5 "opvågningskommuner"

1. Roskilde Kommune (56%)
2. Lejre (6%)
3. København (6%)
4. Høje-Taastrup (3%)
5. Holbæk (3%)

Antal besøgende pr. dag i juli og august 2023 og 2024

Teledata fra Telia

Baggrundsviden om data

Via Visit Fjordlandet har Roskilde Kommune adgang til turismedata i form af teledata fra Telia. Der kan ikke trækkes lige så detaljerede oplysninger ud af disse teledata, bl.a. fordi afgrænsningen er fastlagt på forhånd. Dataene giver alligevel en indikation på det samlede antal besøgende i bymidten (inden for afgrænsningen, som vist på kortudsnittet) i juli og august sammenlignet med samme periode i 2023. Afgrænsningen er udvalgt, så stationen ikke indgår i analysen, da der særligt under Roskilde Festival i den første uge af juli ses heftig aktivitet omkring stationen. Data viser en stigning i antallet af besøgende i den samlede periode, og også når der ses på de enkelte dage, som vist på graferne nedenfor.

Data opregnes på baggrund af Telias markedsandel af det danske marked, så det afspejler det reelle antal besøgende. Teledata er dermed ikke 100% nøjagtigt pga. den opregning, der finder sted.

Til forskel fra teledataene fra 3 inkluderer Telia udelukkende data fra danske telefoner, så ingen udenlandske simkort tælles med. Telefonen skal være i det afgrænsede område i mindst 20 minutter for at blive talt med. Teledata fra 3 tæller derimod alle telefoner i området med, men fordeler data på forskellige besøgstyper afhængig af opholdstiden. Derfor kan data ikke sammenlignes på tværs 1:1.

Fordelingen af de besøgende på kommuneniveau

Telia anonymiserer data hver nat og placerer den enkelte nye registrering i en "opvågningskommune". Dermed kan data vise, hvilke kommuner folk kommer fra (dvs. har sovet i). I juli-august 2024 kom 56% fra Roskilde Kommune og dernæst er top fem fra Lejre (6%), København (6%), Høje-Taastrup (3%) og Holbæk (3%).

Parkeringsdata fra Easypark

Easypark dækker størstedelen af bymidstens parkeringsregistreringer

Parkeringsdata er baseret på Easyparks transaktioner, som udgør 89% af det samlede antal transaktioner i bymidten. Disse transaktioner registreres via app. Det app-baserede parkeringssystem blev startet op i begyndelsen af 2021. Data er trukket fra parkeringszonen i bymidten, som vist på kortet, og inkluderer dermed alle de større parkeringsarealer såsom p-huset på Sortebrødre Plads, Schmeltz Plads, Stændertorvet, Bønnelyckes Plads, Sankt Ols Stræde mv. Dermed er alle parkeringspladser i gangafstand fra Stændertorvet en del af analysen. Data indeholder kun dem, som registrerer deres parkering i appen. Data fra betalingsautomater, øvrige apps, ulovligt parkerede biler eller bilister, der foretager Kys og Kør (hurtig afsætning) indgår dermed ikke i datasættet.

De, som normalt anvender Stændertorvet, som deres foretrukne sted at parkere bilen, har været tvunget til at parkere andre steder i perioden.

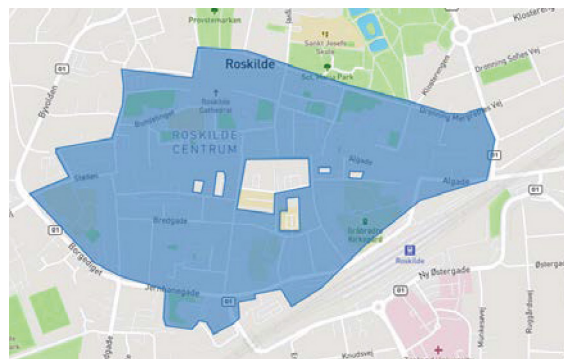
Der har i løbet af de sidste tre år været vejarbejde af forskellig karakter i bymidten, og enkelte parkeringspladser bl.a. langs Dronnings Margrethes Vej er i den forbindelse fjernet. Det er uvist, hvordan dette har påvirket det totale antal parkerede biler i midtbyen.

Færre parkerede biler i bymidten siden 2021

Parkeringstallene for juli og august viser et fald fra 2023 til 2024 på hhv. 3% og 9%. Disse tal følger en bredere tendens, for hvis der ses på antallet af parkerede biler i bymidten over en årrække, observeres der et generelt fald siden 2021. Dette billede viser sig også, hvis der kigges på udviklingen fra 2023 til 2024 for perioden januar til august. På nær april måned så opleves et fald i antallet af parkerede biler i bymidten på mellem 1% til 12%.

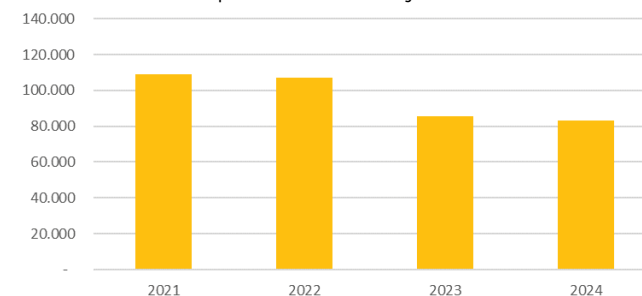
Et lignende billede ses også, hvis der kigges på udviklingen fra 2022 til 2024 for perioden januar til august. For årets første 8 måneder falder det samlede antal parkerede biler med 12% fra 2022 til 2024.

Dvs. de udsving, som opleves i hhv. juli og august 2024 sammenholdt med juli og august 2023, kan ikke nødvendigvis tilskrives Sommerliv på Stændertorvet, men er et udtryk for et generelt fald i antallet af parkerede biler i bymidten.

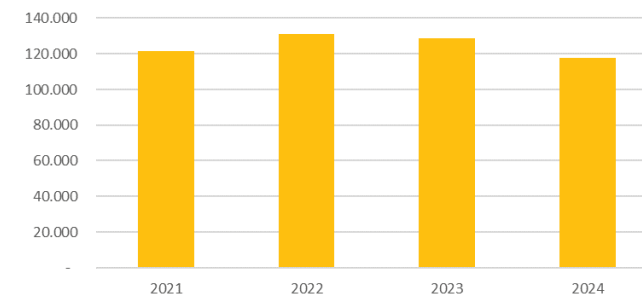

Parkeringszonen i bymidten.

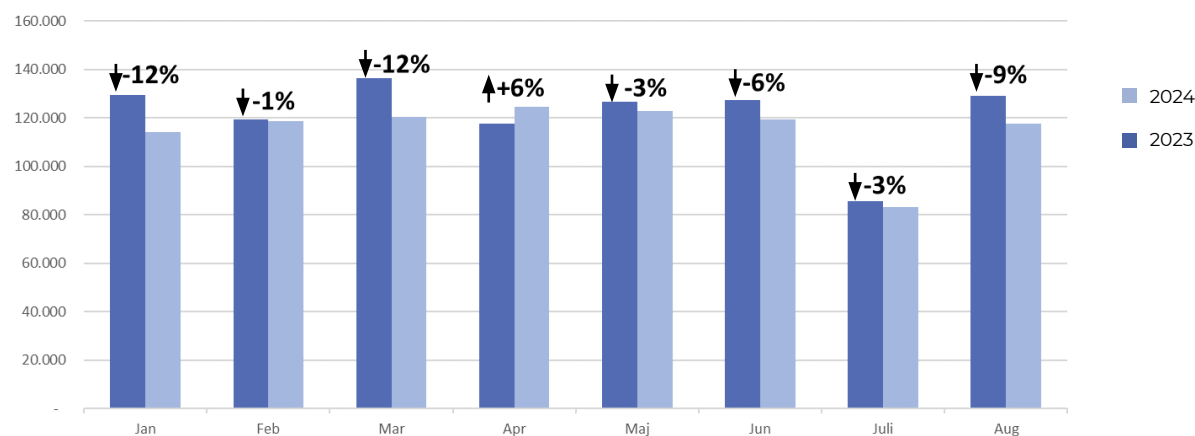
Antal parkerede biler i juli 2021-2024

Antal parkerede biler i august 2021-2024

Antal parkerede biler pr. måned 2024 og 2023

Parkering og søgetrafik på Stændertorvet

Der er lavet fire tællinger af søgetrafik og parkering på Stændertorvet - to før og to efter Sommerliv på Stændertorvet 2024. Der er kigget på ankomsten og flowet af biler til Stændertorvet og på hvor mange af bilisterne, som ender med at få en parkeringsplads. Tællingerne er fordelt over forskellige tidspunkter fra kl. 9.30 om formiddagen til kl. 14.30 om eftermiddagen.

Der er ikke foretaget tællinger aften og nat, da det er vurderet, at det største flow af biler ligger i dagstimerne inden for butikernes åbningstider. I de fire tællinger ligger ankomsten af biler til Stændertorvet i intervallet 46 til 69 biler pr. time.

Fire typer mønstre

Der er observeret fire typer af mønstre ift. søgetrafikken og parkeringsmønstre:

1. Bilister, der ikke får en plads og kører igen.
2. Bilister, som venter på, at der bliver en plads ledig.
3. Bilister, som får en plads med det samme.
4. Bilister, som laver Kys & Kør eller finder en plads bag Byens hus.

Overordnet set er der et jævnt flow på parkeringspladsen. Langt de fleste finder en parkeringsplads, dog er der forskel på de fire tællinger, hvor mellem 58%-89% finder en plads med det samme eller efter at have ventet i kort tid. På flere af p-pladserne forekommer der slet ikke udskiftning af biler i det tidsrum, der er talt. Denne problemstilling vil blive undersøgt nærmere.

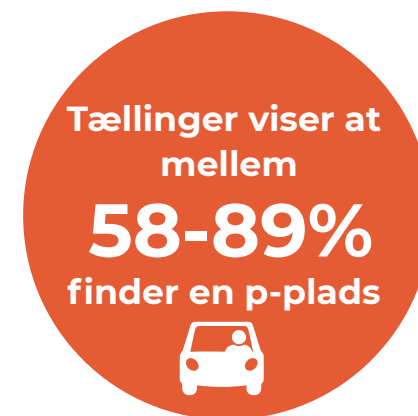
I to af tællingerne er det kun mellem 5-10% af bilisterne, der ikke finder en plads, hvorimod det

i de to andre tællinger er ca. 30%, der ikke finder en plads. Det kan skyldes, at mange bilister kører videre, så snart de ser, der ikke er plads uden at vente. Blandt de bilister, som venter på, at der bliver plads, er der på tværs af de fire tællinger en gennemsnitlig ventetid på 2 min. og 23 sekunder. Det forstyrrer ikke flowet, at biler holder og venter på en ledig plads.

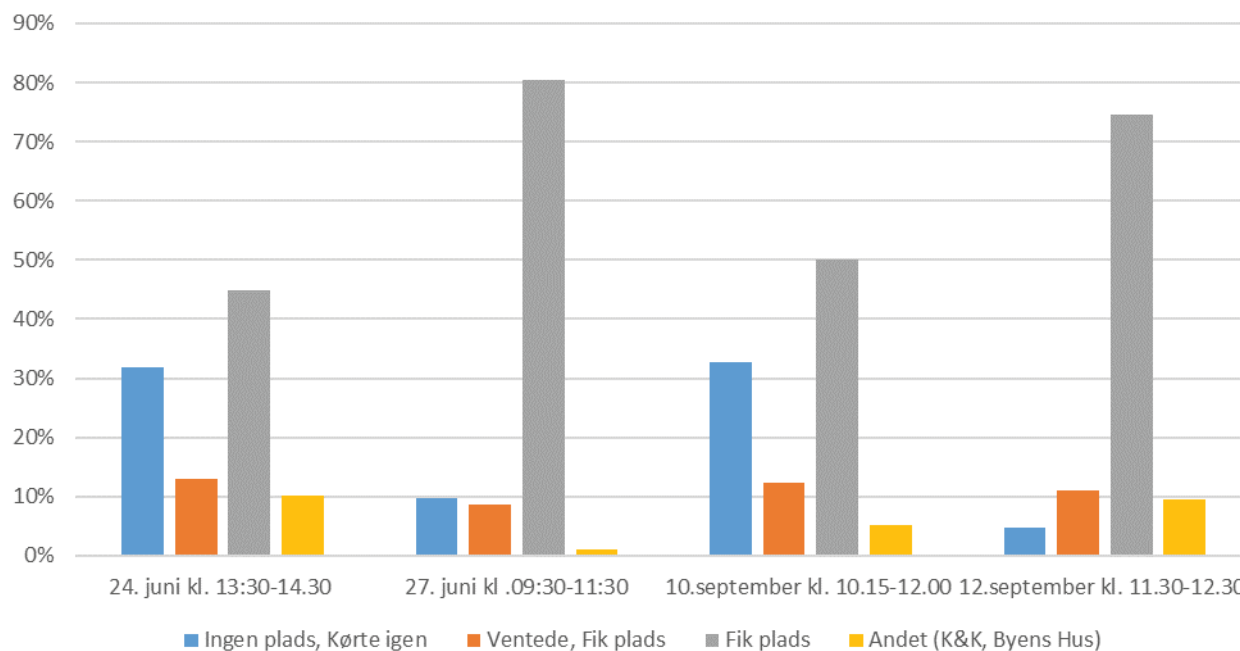
Blandt de bilister, der ikke finder en plads, ses et typisk mønster, da de fortsætter deres jagt på en p-plads et andet sted i byen og oftest i den modsatte ende af byen, end hvor de kom fra. Dvs. en billist, der kommer fra Dronning Magrethesvej, søger i retning mod Schmeltz Plads og omvendt, hvilket skaber et øget antal gennemkørende biler i bymidten, forbi gågaden.

Flere bilister anvender ikke Stændertorvet til parkering, men blot til Kys & Kør. Flextrafik og taxaer anvender også

arealet foran Byens hus til afsætning og påstigning. Sammenlignes perioden før og efter Sommerliv på Stændertorvet 2024, så bliver parkeringspladsen brugt i samme omfang nu som før perioden.

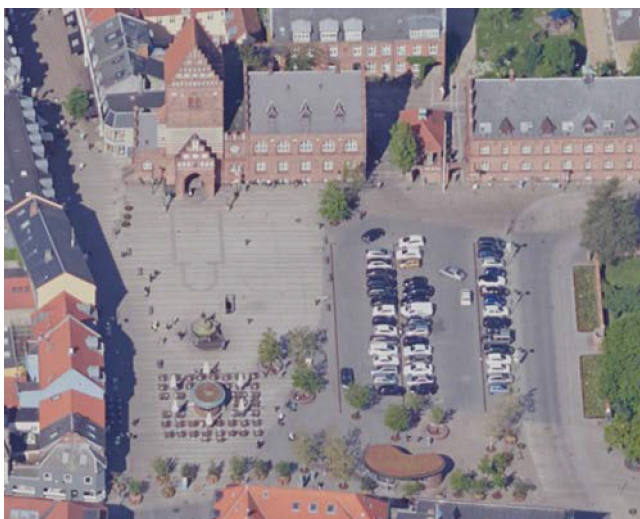
Resultat af de fire tællinger vedr. parkering og søgetrafik på Stændertorvet

Indretning af Stændertorvet

I kapitlet præsenteres de grundlæggende greb for indretning og de erfaringer, indretningen af Stændertorvet har givet os i 2024.

Stændertorvet. Credit: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Stændertorvets normale indretning

Et historisk torv

Stændertorvet er centralt placeret i Roskildes historiske bymidte og har igennem årene været en fast del af det daglige liv gennem mange år.

I forbindelse med reoveringen af torvet i 2016 blev der lagt vægt på at skabe ét samlet torv, der går fra facade til facade og med en sammenhængende belægning. Belægningen fortæller samtidig torvets historie, idet variation i typen af belægning markerer torvets forskellige funktioner og opdelinger i de oprindelige torve, fire i alt, og markerer dér, hvor der før var bygninger, herunder bl.a. Skt. Laurentius kirkeruins placering, som er synlig i belægningen.

På det eksisterende parkeringsareal var der før bygninger, derefter en grøn park, og i dag er det etableret som et fleksibelt byrum, som både er torv og parkeringsplads.

Stændertorvet blev gennemgribende reoveret i år

2016

Et fleksibelt torv

Efter reoveringen af Stændertorvet blev torvet indrettet helt enkelt med få elementer, plads til udeservering, træer og terrørsikring. Materialevalget og det æstetiske udtryk i indretningen er valgt, så det er tilpasset byrummets historie og stemning.

Den enkle indretning betyder, at torvet er blevet til et fleksibelt byrum.

I løbet af et kalenderår danner Stændertorvet således både ramme om hverdagslivet samt store og små arrangementer - alt fra juletræstænding og lysfest, til foreningsarrangementer. To gange om ugen, hele året, omdanner torvemestrene torvet til torvedage.

Stændertorvets indretning under Sommerliv på Stændertorvet

Et fortsat fleksibelt torv

Et bærende princip for indretningen af torvet var at bevare dets fleksibilitet. Det skulle være muligt at sikre plads til alle stædeholdere på torvedage samtidig med, at torvet skulle muliggøre nye aktiviteter og fungere som et behageligt opholdsrum uafhængigt af planlagte aktiviteter.

Lad pladsen invitere til fri og spontan brug

Ved at 'elske det tomme rum' og invitere til en fri og spontan brug af torvet, fik for eksempel cykler, løbehjul, mooncar og lignende plads. Samtidig kunne torvet nemt skifte karakter og både torvedage, OMBOLD, Post Nord Danmark rundts etapestart og andre aktiviteter kunne bruge pladsen.

Begrønning

For at understøtte Stændertorvets eksisterende begrønning blev der indrettet med supplerende træer og blomsterkummer. Begrønningen var med til at etablere og definere zonerne på torvet. Både træer og blomsterkummer blev udlånt midlertidigt og tilplantet med ekstra blomster til Sommerliv på Stændertorvet 2024.

Torvedage. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Zoner

For at understøtte torvet som en ramme for nye funktioner og samtidig bevare dets fleksibilitet, blev der indrettet forskellige zoner (se s. 16-17). Hver zone havde sin egen karakter og blev markeret med hvide cirkler på belægningen. Cirklerne var en visuel definering af, at der skete noget nyt.

Alle cirkler blev forbundet med en gul sammenhængende linje, som førte en hele vejen rundt på torvet, hvis man fulgte den fra start til slut.

Bæredygtig indretning

I indretningen af byrummet blev bæredygtige valg prioriteret og størstedelen af inventaret blev enten købt brugt eller lånt af samarbejdsparter. For flere af elementerne blev der lavet aftaler om at overtage inventaret i forlængelse af periodens afslutning for at undgå udsmidning.

Samarbejder

Flere elementer på torvet blev muliggjort gennem samarbejder - også på tværs af aktører. Samarbejderne udmøntede sig således i konkret og fysisk byrumsinventar: Sandkassen, legehuset, bænken, legeredskaber, børnemøbler og børnecykler m.m.

FGU-skolerne (Forberedende Grunduddannelse) lavede til Skills'24 én bæk pr skole, som alle blev samlet til tre halvcirker. Bænkene var med til at definere indretningszonerne, og efter Sommerliv på Stændertorvet 2024 er de flyttet til Musicon.

Roskilde Handel muliggjorde økonomisk, at sandkassen blev etableret og udgjorde en essentiel del af 'Oasen'. Efterfølgende er de flyttet til Byens Haver.

Kreativt Hus for Børn samarbejdede med FGU-skolerne om et legehus, der efterfølgende er flyttet til Kreativt Hus for Børns udeareal.

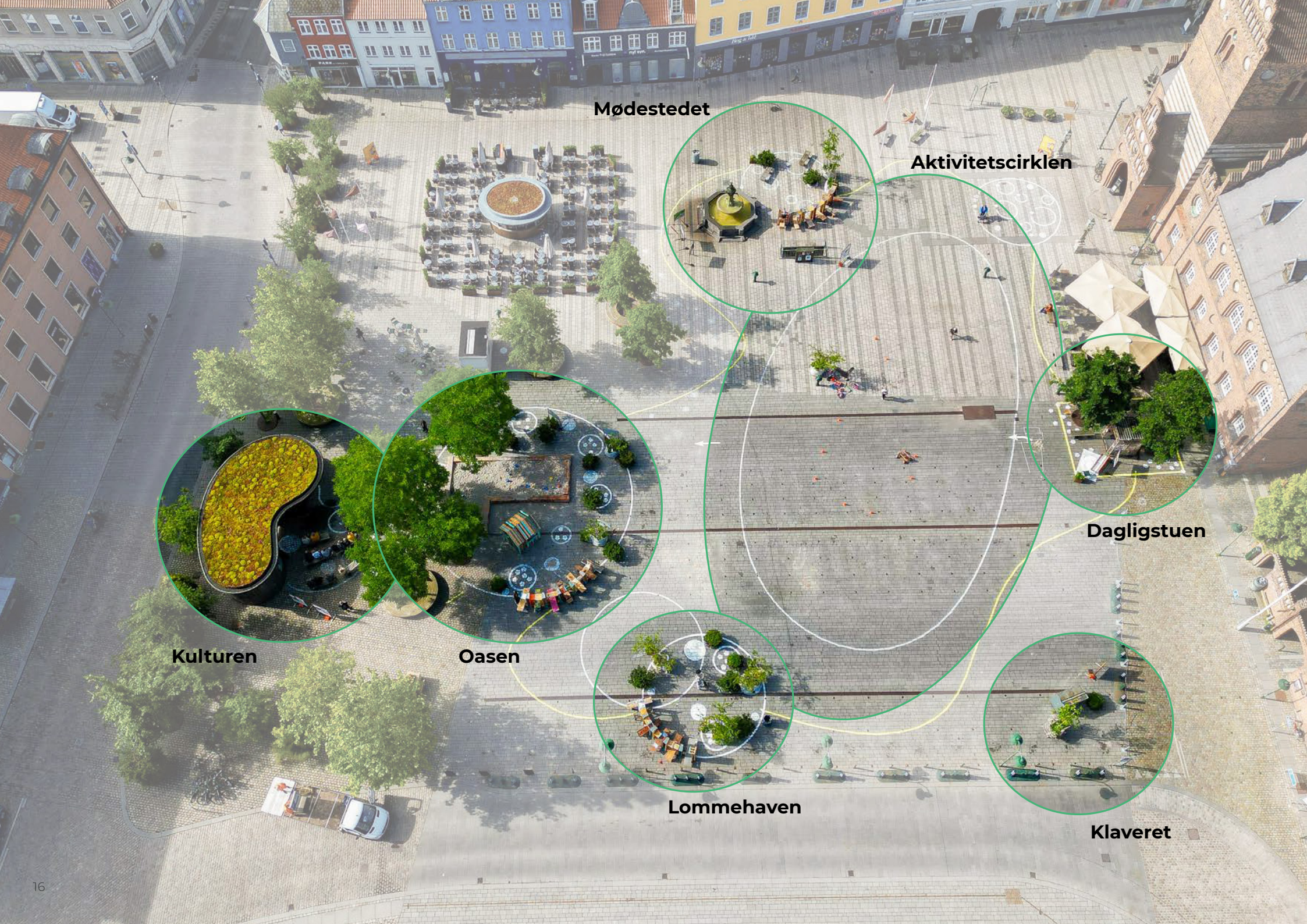
Argo sikrede både møbler til 'Dagligstuen' og legehuset samt løbecykler og løbehjul til 'Aktivitetscirklen'.

Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

Sandkasse, legehus, scene og de høje bænke blev til i samarbejde med aktører

Mødestedet

Aktivitetscirklen

Dagligstuen

Kulturen

Oasen

Lommehaven

Klaveret

Zonerne

Mødestedet indbød til et spontant stop på turen gennem gågaden, til leg med vandlegetøj i springvandet eller til en tur med hestevognen ved stoppestedet.

Dagligstuen med Medborgerskabet, havde bøger til rådighed, brætspil til låns og siddepladser i træets skygge. På 'Mangfoldighedsbænken' fik man et uforstyrret blik ud over torvet.

Klaveret indbød til spontant spil og samvær for venner, familier og nye bekendtskaber.

Lommehaven var til roligt ophold, lidt skærmet fra andre aktiviteter og med mulighed for at se ud over torvet.

Oasen inviterede til ophold og leg i sandkassen og legehuset i træernes skygge og med sandlegetøj og legekøkken.

Kulturen bød med scene og siddepladser velkommen til musikalske oplevelser under trækroneerne.

Aktivitetscirken markerede hvor cykler, løbehjul, skateboards m.v. holdt til. Afmærkningen hjalp derudover aktører til at placere deres aktivitet på torvet.

Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

Kunst som en del af indretningen

Flags for Common Grounds

Den danske kunsterduo Hesselholdt og Mejlvang har i samarbejde med Roskilde Festival lavet en kunstinstitution, som var med til at markere Sommerliv på Stændertorvet 2024 og forbinde bymidten hele vejen fra Hestetorvet til enden af Skomagergade.

Installationen bestod af 15 flagstænger på Stændertorvet (placeret i tre grupper af fem) med ensfarvede, plantefarvede flag og flagguirlander hele vejen ned gennem Algade og Skomagergade. Kunstnerne ville tilføre en stemning af byfest og fejring til gågaden og torvet, men ikke med de sædvanlige nationalflag, der peger på et land og dets befolkning. Flagene skulle ses som mangfoldighedsflag, hvor alle var inkluderet og velkomne.

Turning Tables

Den lokale afdeling af Turning Tables i Roskilde havde i anledning af Sommerliv på Stændertorvet udvalgt 10 fotoværket, som de udstillede.

De ti fotos var taget af lokale børn, der med et kamera havde dokumenteret øjeblikke fra deres hverdag.

Flags For Common Ground. Credit: Hesselholdt og Mejlvang

Værkerne var kurateret, så de i temaet understøttede hver af de indretningszoner de var en del af.

Klaveret

Klaveret har før stået andre steder i Roskildes byrum, og det var heller ikke første gang, det har stået på torvet.

Klaveret skulle være en åben invitation til at være medskaber af byrummet. Gennem muligheden for spontant at spille på klaveret, uanset evner, fik alle mulighed for at bidrage til at skabe stemning på torvet.

Torvedage. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Aktiviteter og events

Under Sommerliv på Stændertorvet 2024 er afholdt en række events af forskellige aktører. I dette kapitel gennemgås enkelte dage og events, hvor der kan observeres en øget eller anderledes brug af bymidten.

Aktivitetsoversigt

Kontinuitet i aktiviteter på tværs af ugedage

Onsdag og lørdag er torvedage, og det er en fast del af Stændertorvets rytme. For at bygge videre på den allerede eksisterende rytme, blev sommerens aktiviteter koordineret, så de så vidt muligt fandt sted på faste ugedage. Tirsdage og torsdage blev således ramme for vekslende aktiviteter, med flere faste elementer som fx. hestevogn. Fredage blev i hele august måned til musikfredag, hvor man kunne møde forskellige musikalske indslag på scenen under Spunken, ved 'Kulturen'.

Denne kontinuitet på tværs af ugedage dannede udgangspunktet for koordineringen af sommerens andre aktiviteter.

Aktivitetsoversigt

Flere af de nævnte aktiviteter er overskrifter for gentagne aktiviteter, ligesom flere overskrifter dækker over flere aktører.

I løbet af Sommerliv på Stændertorvet 2024 var der 40+ forskellige aktører, der bidrog til at gennemføre ca. 160 aktiviteter på torvet.

Aktiviteter i forbindelse med Sommerliv på Stændertorvet

- Flags for Common Grounds
- ARTWP
- Kridt og Kreativitet
- Skattejagt i midtbyen
- Kunstperformance v. Ragnhild May
- Turist-info-værter på Stændertorvet
- Hestevogn i midtbyen
- Torvedag
- Parkmotion
- Åben Sal
- Kunstperformance v. Alberte Skoronski

- Lyrik i Luften
- Hestevogn i midtbyen
- Go' Morgen Roskilde
- Musikalsk Fredag
- Torvedag
- Jumpin' Jacks
- Strøgkoncerter
- Cykelbibliotek
- Pannafodbold
- Strøm på Roskilde
- Krea-værksted for børn
- Kunst i det offentlige rum (rundvisning)
- Gadeteater
- Sommerunderholdning for børn
- Stillelæsning

- Musik i gaden
- Roskilde Middelalderdage
- Aikido X Maeng-Ho
- Børnetour, cykelløb
- OMBOLD turnering
- Dans på torvet
- Promo-event
- Postnord DK Rundt, cykelløb
- Dobbelt børnekoncert
- Teater for børn
- Mobil keglebane
- Strong man event
- Mentornet (+ koncert m. ModSolen)

Torvedage. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Torvedage

Torvedagene udgør en del af Stændertorvets DNA, og har gennem mange år været en fast del af ugens gang på torvet.

I løbet af Sommerliv på Stændertorvet 2024 har torvedagene fortsat været en fast del af programmet. Med en let ændret opstilling af staderne har de ca 30-35 faste stadeholdere hver onsdag og fredag indtaget torvet.

Sommerens opstilling af staderne blev tilpasset Sommerliv på Stændertorvet 2024's indretning og planlagt i tæt samarbejde med torvemestrene, som fortsat har orkestreret torvedagene. Stadeholderne har været

inddraget både inden periodens start og igen efter periodens afslutning, hvor de har givet input og delt refleksioner.

Efter et par justeringer i starten af juli, har der været generel tilfredshed med sommerens opstilling.

Enkelte stadeholdere har udtrykt interesse for muligheden for at udvide tidsrammen for torvedagene, så de kan blive på torvet i længere tid.

Denne mulighed undersøges nærmere i forbindelse med planlægningen af Sommerliv på Stændertorvet 2025.

Cykelbiblioteket på Stændertorvet

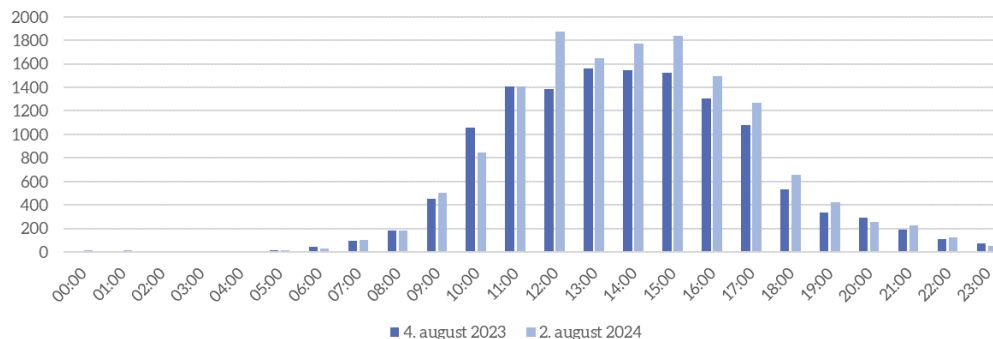
Cykelbiblioteket, der normalt er placeret på Musicon, var i tre uger af juli flyttet til Stændertorvet. Her stod cykelbibliotekaren klar fra mandag-lørdag med hjælp og rådgivning til valg af cykel, og gratis udlån af elcykler, ladcykler, foldecykler m.fl.

Borgere kunne låne en cykel gratis til næste dag eller henover weekenden. De fem ladcykler og ni elcykler var næsten konstant udlånt (ca. 100 udlån i alt på de tre uger). Derudover kunne man komme forbi til en snak om forskellige cykeltyper og cykling i Roskilde - både borgere, besøgende og turister. Efter perioden på Stændertorvet er der flere der besøger Cykelbiblioteket på Musicon end før. Det vurderes også at have givet stor værdi, at der var en person tilstede på torvet i de tre uger, som kunne fortælle de besøgende generelt om Sommerliv på Stændertorvet 2024.

Udlån af ladcykel i Cykelbiblioteket.
Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Antal gående gennem Algade fordelt på timebasis under en udvalgt Musikalsk Fredag (data fra sensor på Alaade)

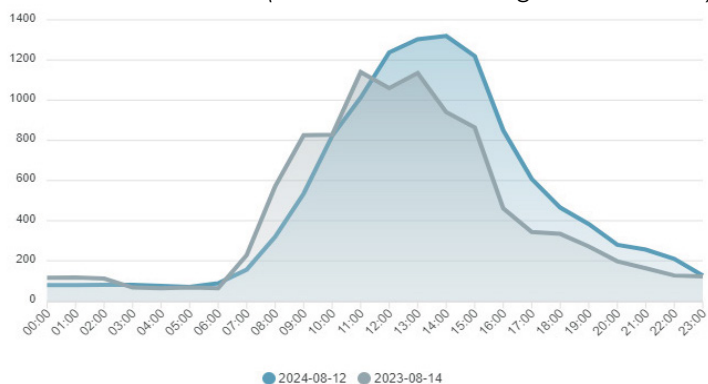

OMBOLD fodboldstævne

Mandag den 12. august stod NGO'en OMBOLD bag et fodboldstævne på Stændertorvet. OMBOLD arbejder med at engagere og motivere socialt udsatte voksne til at indgå i lokale fodboldfællesskaber.

Teledata fra 3 viser en stigning i antallet af længerevarende ophold (over 90 min.) mellem kl. 10-15, hvor fodboldstævnet fandt sted sammenlignet med den tilsvarende mandag i august 2023.

Længerevarende ophold (over 90 min.) fordelt på timebasis under OMBOLD-stævnet (teledata fra 3 omkring Stændertorvet)

OMBOLD. Credit: Kim Matthäi Leland/DBU Sjælland

Musikalsk Fredag

Henover sommeren har der hver fredag været afholdt Musikalsk Fredag finansieret af Roskilde Handel. Scenen under Spunken i 'Kulturen' har været udgangspunktet for koncerterne. Koncerterne har naturligt tiltrukket ekstra besøgende til Stændertorvet.

Som eksempel ses et større antal gående (12% flere) på Algade over hele dagen den 2. august sammenlignet med første fredag i august 2023. Der ses ekstra mange gående fra kl. 12 og frem, og særligt i tidsrummet kl. 15-17, hvor Musikalsk Fredag fandt sted.

Teledata fra 3 viser ikke et større antal total besøgende, men viser at der er 11% flere længerevarende ophold (over 90 min.) fredag den 2. august 2024 sammenlignet med første fredag i august 2023. Derudover er der flest længerevarende ophold i tidsrummet omkring kl. 17, hvorimod der i normalsituationen er flest besøgende midt på dagen, hvilket også understreger den øgede aktivitet under Musikalsk Fredag.

Musikalsk Fredag. Credit: Adam Reenberg / Mute Crew

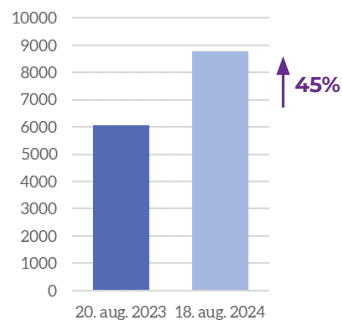
Post Nord Danmark Rundt

Søndag den 18. august var Roskilde startby for cykelløbet Post Nord Danmark Rundt, og starten for 5. etape gik fra Stændertorvet. Roskilde er en anerkendt cykelby, med erfaring fra flere store løbsstarter på Stændertorvet.

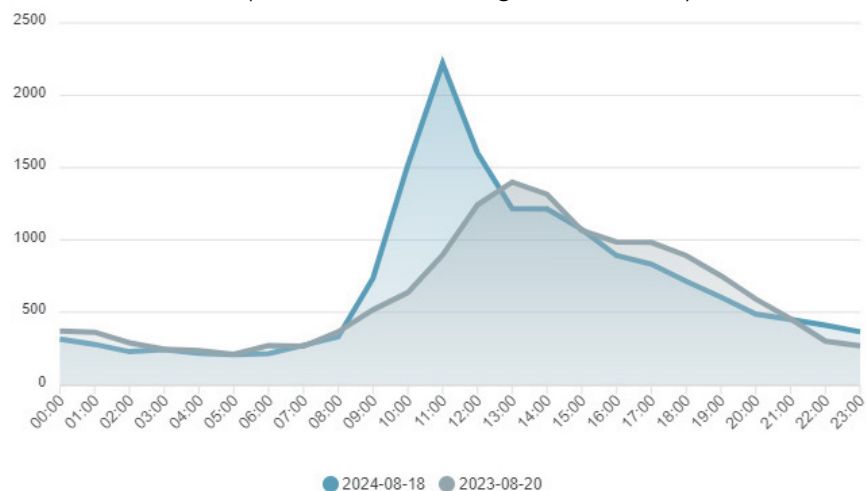
Teledata fra 3 viser en stor stigning i de eventbesøgende på 28% (dvs. antallet af besøgende fraregnet borgere, pendlere og korte transit-besøg under 15 min.) den 18. august sammenlignet med tredje søndag i august 2023. Særligt op mod løbsstart kl. 11.40 er antallet af eventbesøgende meget højere end normalsituationen. Data viser også en stor stigning blandt de besøgende i aldersgruppen 45-54 samt, at flertallet af de besøgende er mænd, hvorimod der normalt er flest kvinder omkring Stændertorvet.

Sensoren på Algade viser, at der har været 45% flere gående sammenlignet med tredje søndag i august 2023 samt, at der frem mod løbsstart var fem gange så mange gående, der passerede forbi på Algade.

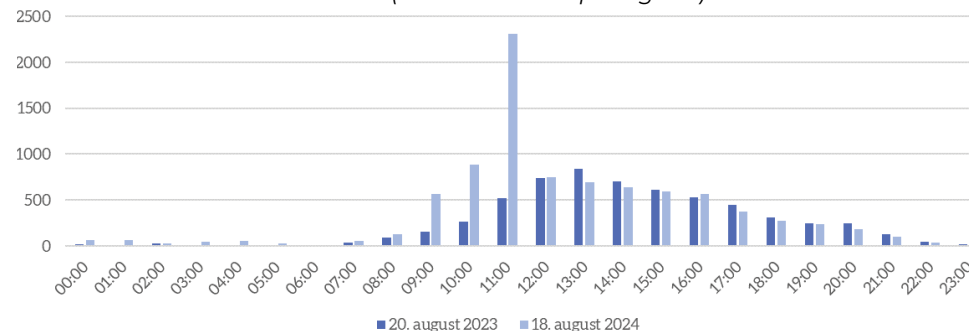
Antal gående gennem Algade den 18. august 2024 (data fra sensor på Algade)

Eventbesøgende fordelt på timebasis den 18. august 2024 (teledata fra 3 omkring Stændertorvet)

Antal gående gennem Algade fordelt på timebasis den 18. august 2024 (data fra sensor på Algade)

Middelalderdage. Credit: Susan Skree

Middelalderdage

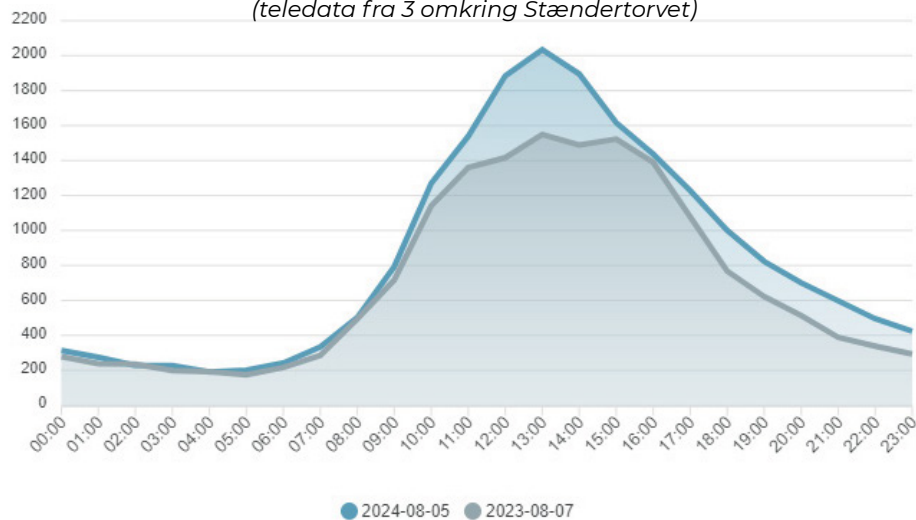
Hen over tre dage, mellem søndag den 4. august og tirsdag den 6. august, blev der holdt Roskilde Middelalderdage på Stændertorvet.

I et samarbejde med ROMU arrangerede frivillige et marked med mulighed for at tale med forskellige personligheder fra middelalderen og opleve et lille udsnit af aktiviteter, der knyttede sig til middelalderens markeder og livsstil.

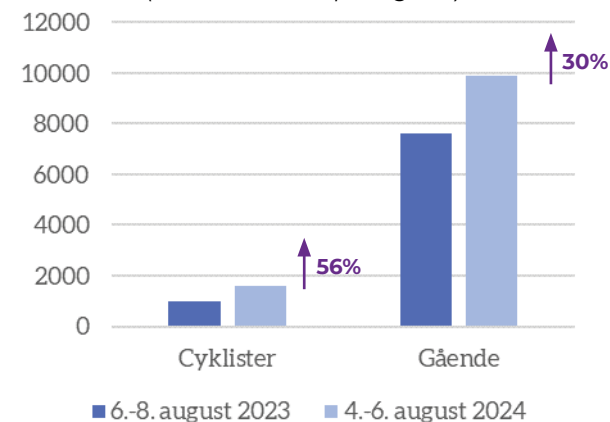
Særligt den 5. august viser teledata fra 3 en stigning i antallet af eventbesøgende på 11% (dvs. antallet af besøgende fraregnet borgere, pendlere og korte transit-besøg under 15 min) sammenlignet med den tilsvarende dag i 2023. Især omkring middagstid er der mange eventbesøgende. Ses der udelukkende på de længerevarende ophold (over 90 min.) er der en stigning på hele 50%.

Også sensoren på Algade viser en væsentligt øget aktivitet (30% stigning i antal gående, og 56% stigning i antal cyklister) på tværs af de tre dage sammenlignet med de tilsvarende dage i 2023.

Eventbesøgende fordelt på timebasis den 5. august 2024 under Middelalderdage
(teledata fra 3 omkring Stændertorvet)

Gennemsnitlig antal gående og cyklister pr. dag gennem Algade under Middelalderdage
(data fra sensor på Algade)

Middelalderdage. Credit: Susan Skree

Omsætningsdata, input og erfaringer

I dette kapitel præsenteres omsætningsdata fra detailhandlen, sammen med input og erfaringer fra opsamlingsmøder med både de deltagende aktører, stadesholderne og Roskilde Handel.

Omsætning i detailhandel

En del af den kvantitative data omhandler omsætningstal fra detailhandlen i Roskildes bymidte. For at belyse dette, har Roskilde Handel, i samarbejde med deres medlemmer, delt deres omsætningsdata.

Data er frivilligt indrapporteret af et udsnit af Roskilde Handels medlemmer og kommer i form af indekstal (se tabel på s. 27). Data afspejler omsætningen i juli og august 2024 i forhold til omsætningen i juli og august 2023.

Data giver ikke et entydigt billede af udviklingen i omsætningen, hverken i forhold til butikstype eller størrelse.

Roskilde Handel har delt omsætningstal fra

52
butikker

Roskilde Handels bemærkninger til omsætningsdata

Der er to emner der går igen, når vi taler med butiksejere og butiksbestyrere i Roskilde centrum.

- Det føles som om, der har været flere udenlandske turister i byen end der plejer.
- Der er meget brok fra danskere (borgere og turister) over, at parkering er vanskeligt.

Turister omsætter desværre for mindre end de lokale og køber andre, mindre varer - souvenirs m.m.

Turister parkerer, hvis de er i bil, ved havnen og går frem og tilbage til bymidten.

Restauranter har ikke haft den fremgang, som man skulle tro, da forretningsfolk er blevet væk og erstattet af turister, der køber for langt mindre samlede beløb.

Salg til selskaber og takeaway har været mindre, da man ikke kunne parkere kort tid i midtbyen til afhentning af sine køb. Hvis der havde været åbent for parkering ville omsætning være større.

Vi hører fra flere i sundhedssektoren - læger, tandlæger, fysioterapeuter samt frisører/neglesalon m.m., at folk kommer for sent til faste aftaler i langt højere grad end tidligere, da de har svært ved at finde parkering.

Iflg. møbelbutik tæt på Schmeltz plads har der været kaotiske tilstande med folk der næsten har været oppe og slås om pladserne.

Fleire ulovlige parkeringer har fundet sted deromkring.

Nogle butikker er gået meget frem, her har der typisk været udskiftning af indehaveren, andre har ikke leveret tal, da de har været nye og ikke kunnet måle sig med 2023. En enkelt café er gået meget frem - men har for første i gang i år haft et udendørs område, hvilket er årsagen til fremgangen. Det havde de ikke i 2023.

Der er ingen der synes, at det udelukkende har været positivt.

Butikstype	Butik	(Stor, Mellem, Lille)	juli	august
Dametøj/ Sko	XXX	M	-10%	10%
	XXX	M	-25%	-20%
	XXX	L	0%	0%
	XXX	M	-80%	-25%
	XXX	S	-17%	-6%
	XXX	L	-10%	2%
	XXX	S	5%	-10%
	XXX	M	-6%	15%
	XXX	S	-5%	-11%
	XXX	S	-21%	-14%
	XXX	L	-10%	-10%
	XXX	M	4%	-1,50%
Herretøj	XXX	S	3%	-20%
	XXX	M	0%	0%
	XXX	S	0%	-8%
	XXX	S	13%	25%
	XXX	M	-10%	-40%
	XXX	M	-8%	-9%
	XXX	M	-18%	6%
	XXX	S	10%	-5%
	XXX	S	17%	30%
	XXX	L	0%	-25%
	XXX	S	0%	-5%
Anden personlig pleje	XXX	S	0%	0%
	XXX	S	1%	1%
	XXX	S	17%	6%
	XXX	S	0%	0%
	XXX	S	-7%	5%
	XXX	L	-15%	-15%
	XXX	L	0%	2%
	XXX	S	2%	7%
	XXX	S	15%	10%
	XXX	S	-21%	-17%
	XXX	M	-10%	-10%
	XXX	S	3%	-15%
XXX	S	-7%	-10%	
XXX	S	-20%	-10%	
XXX	S	30%	40%	
XXX	S	-10%	-10%	
Delikatesse	XXX	M	-20%	-20%
	XXX	L	20%	20%
	XXX	M	-20%	-20%
	XXX	M	-10%	-10%
	XXX	L	-10%	5%
	XXX	S	-10%	-10%
	XXX	S	-15%	-15%
	XXX	L	26%	46%
	XXX	M	-15%	-15%
	XXX	S	-20%	-20%
	XXX	L	0%	0%
	XXX	S	0%	0%
Supermarked	XXX	S	-5%	-5%

Roskilde Handels medlemmer

I både planlægningen, udførelsen og opsamlingen af Sommerliv på Stændertorvet 2024 har der været tæt samarbejde med Roskilde Handel. De har muliggjort en løbende og konstruktiv dialog omkring Sommerliv på Stændertorvet, set fra detailhandlens vinkel - vel vidende at Roskilde Handel ikke repræsenterer alle butikker i bymidten.

Roskilde Handel har helt konkret muliggjort opførelsen af sandkassen, der fungerede som et bærende element i 'Oasen', og de har løftet planlægningen og udførelsen af fire musikfredage i august.

Proces for inddragelse og samarbejde

I planlægningsprocessen for Sommerliv på Stændertorvet 2024 har projektgruppen deltaget på Roskilde Handels bestyrelsesmøde og på Medlemmernes Møde. Der er via Roskilde Handels sekretariat er der sendt information om blandt andet kunststillinger og kunstperformances ud til medlemmerne.

Da perioden for Sommerliv på Stændertorvet 2024 startede blev alle butikker, restauranter og caféer inviteret til en kendskabstur. Her blev Sommerliv på Stændertorvet 2024 præsenteret, og der var mulighed for at stille spørgsmål og få uddybende information. Der deltog repræsentanter fra ca. 10 restauranter, butikker og caféer.

Opsamlingsmøde med Roskilde Handels medlemmer d. 9. september 2024

Efter periodens afslutning blev der afholdt et opsamlingsmøde, som en del af Medlemmernes Møde. Her blev processen for opsamlingen og de første data præsenteret, og medlemmerne blev stillet følgende tre spørgsmål:

- Hvad skal vi gøre igen og mere af i 2025?
- Hvad skal forbedres i 2025?
- Hvordan vil I gerne være med, og hvordan skal vi gøre det sammen?

Ud fra dette opstod en bred snak, der er samlet op i det følgende.

Erfaringer, input og potentialer

Gentag

- Fedt at skabe 'liv', og at 'det var fedt at besøge Roskilde'.
- Vigtigt at byens centrale plads ikke bruges til biler, men så skal man have en anden plan med parkering.

Formålet

- Hvorfor gjorde vi det, og hvad handlede det om?
- Hvor skal det hen?
- Butikkerne var ikke involveret.
- Torvet er stort – yderligere fortætning vil virke.
- Er der en kommerciel fordel, eller hvad er ideen?
- Skal vi lukke torvet eller bruge det eksisterende byrum til at skabe liv i hele bymidten - ikke kun på torvet?
- Turistby eller handelsby?
- Det var en katastrofe - intet liv.
- Det er en ommer.
- Hvorfor?
- Vi skal ikke være en del af et politisk spil.
- Forfejlet forsøg
- Lav 'både og' ikke 'enten eller' – altså både tilgængeligt i bil og med plads til mennesker, liv og aktiviteter.

Aktiviteterne

- Aktiviteterne var taget fra den nederste hylde.
- Bigbandet fungerede godt – husk borde og bænke.
- Fokus på ALLE målgrupper og aldersgrupper – ikke kun børn.
- Fokus på at give en god oplevelse i HELE bymidten.
- Der er behov for noget, der binder Roskilde sammen.
- Læg aktiviteterne, der hvor de kan give mening (ikke nødvendigvis på et stort torv).
- Sikre økonomien til at skabe liv i bymidten, en tom plads skaber ikke liv.
- Fordel aktiviteterne mellem Algade, Skomagergade og Hestetorvet.
- For lidt aktivitet i forhold til at fjerne p-pladserne.
- Musik på forkerte tidspunkter.
- Få nogle boder, der skaber liv.
- Flere arrangementer såsom cirkus og street food.

Parkering

- Gør det omvendt – find parkering andre steder først og så flyt pladserne fra Stændertorvet.
- Der er plads til masser af aktiviteter samtidig med P-pladser.
- Indfør aftenparkering på torvet i 2025, fx fra kl. 16.
- Lav parkeringskælder under Schmeltz plads.
- Parkeringsstrategien er forkert.
- Flyt parkeringen til hestetorvet, evt. kun i prioden for Sommerliv på Stændertorvet.
- Bedre opkørsel i P-hus og bedre udnyttelsen af pladsen foran til parkering.

Kommunikation

- Man kunne have kommunikeret meget mere og bedre.
- Der skal sættes mange flere penge af til kommunikation. Har ikke opdaget, at der var 40+ aktiviteter.
- Bedre kommunikation om parkeringen i P-huset på Sortebrødreplads. Det fungerer faktisk – men ingen ved det.
- Nem, tilgængelig info om de mange aktiviteter der er.

- Tydelig kommunikation ang. alternative parkeringspladser.

Indretning og udtryk

- Mange kommentarer om, at det så grimt ud.
- Ingen aktiviteter dér, hvor der normalt holdt biler.
- Ned med flagene.
- Flag med mere liv (røde og hvide).
- Bedre mulighed for at sidde og hygge - flere bænke, borde og stole.
- Legepladsen gav liv og interesse for bymidten.
- Lav en historisk fed plads, der altid viser byens tilbud.
- Torvet er stort. Det skal indrettes mere hyggeligt på den halve plads, så det ikke ser tomt ud.
- Idéløst koncept på Stændertorvet.
- Del torvet op med grønt hegn ved stolperne, så der er plads til liv og nær parkering.

Andet

- Vigtigt at kunderne kan komme ind/ud, når de handler.
- Uændret antal kunder, men de har købt mindre.
- Det er svært for folk at finde vej til toiletterne.
- Brug Hestetorvet mere.
- Børnefamilierne var glade, men kunderne syntes det var ligegyldigt.
- Mere brug mellem torvene.
- Attraktive events på begge torve.
- Der mangler noget, som binder havnen, folkeparken, domkirken og gågaden sammen - et kort eller pile.
- Manglende inddragelse af butikker og Roskilde Handel.
- Flyt aktiviteterne til Hestetorvet.
- Vi skal tale byen op.

Stændertorvet. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Stadeholderne

Generelt om torvedage

Der er mellem 30-35 stadeholdere, som kommer fast en eller to dage om ugen til torvedage på Stændertorvet om sommeren. Dette har også været tilfældet i sommeren 2024.

Forud for Sommerliv på Stændertorvet 2024 har der været løbende dialog med torvemestrene, et orienterende og et opsamlende møde med stadeholderne.

På opsamlingsmødet blev alle sommerens stadeholdere inviteret og ca. 15 deltog. Blandt deltagerne fortalte to om en uændret omsætning i forhold til samme periode i 2023. Én ny stadeholder, havde oplevet en markant stigning i omsætning i juli og august.

På opsamlingsmødet blev der spurgt om følgende tre spørgsmål:

- Hvad skal vi gøre igen og mere af?
- Hvad skal vi ændre?
- Hvordan vil I gerne inddrages frem mod 2025?

Torvedage. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Inputs fra opsamlingsmøde d. 18. september 2024

Nedenfor gengives stadeholdernes erfaringer fra 2024 og deres input frem mod 2025.

Hvad skal vi gøre mere af/ igen?

- Sandkassen fungerede godt.
- Ingenting.
- Det skal være mere billedvenligt (til SoMe).
- Det skal have et æstetisk udtryk, der passer til torvet.
- Det skal være mere professionelt.
- Der skal være mere information til torvemestrene, som de kan give videre, for eksempel om placeringer af aktiviteter eller placeringsændringer.
- En begrønnet terrorsikring.
- Mere grønt, både blomster og træer og mere drift, så de ikke visner.
- Der var meget liv på torvet.

Hvad skal vi ændre?

- Blomsterdekorationerne på torvet skal spejle bloms terbeddet ved Palæmuren.
- Alting.
- Placering af de større fysiske indretninger i hjørnerne.
- Færre arrangementer med høj musik under torvedage.
- Aktiviteterne bør lægges uden for torvedage.
- Etablering af to ind- /udkørsler til torvedage.
- Stadeholdere har brug for plads, til og omkring deres butikker.
- Lav en 1. sal på Schmeltz Plads til parkering.
- Ikke nogen indretning med ø'er mellem staderne.
- En alternativ og mindre 'lige' stadeopstilling.
- Mere PR om torvedage.
- Tydeligere succeskriterier for forsøget.

Hvordan vil I gerne inddrages frem mod 2025?

- Med løbende information via torvemestrene.
- Med ét orienteringsmøde inden periodens start.
- Med ét opsamlende møde efter periodens afslutning.

30-35

stadeholdere har hver sommer faste stader på torvedage.

Torvedage. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Send dit input via hjemmesiden

På www.roskilde.dk/sommerliv var der gennem hele perioden mulighed for at sende et input til Sommerliv på Stændertorvet. Der er i alt kommet tre inputs fra borgere, via formularen - ét spørgsmål og to positive kommentarer.

Inputs fra de involverede aktører

I løbet af juli og august måned har over 40 forskellige aktører været en del af Sommerliv på Stændertorvet 2024. Aktørgruppen har rummet både foreninger, organisationer, kulturinstitutioner, kommunale enheder og frivillige. De har tilsammen planlagt og udført over 160 aktiviteter, hvoraf nogle var gentagende aktiviteter.

Aktørerne er løbende blevet inddraget, dels ved et opstartsmøde for alle aktører og flere orienteringer som en del af dagsordenen på bymidtekoordineringsmøder (månedlige møder for aktører i bymidten), dels ved løbende dialog med eventkoordinatoren.

Efter periodens afslutning blev aktørerne inviteret til et opsamlingsmøde. Her havde aktørerne dels nogle emner, som de selv tog op, dels blev de spurgt om følgende to spørgsmål:

- Hvad skal vi gøre igen og mere af i 2025?
- Hvad skal forbedres i 2025?

Parkmotion på torvet. Credit: Simon Karlshøj/ Havblaa Media

Opsamlingsmøde d. 5. september 2024

Hvad der fyldte for aktørerne i opsamlingen

Aktørerne var optagede af en snak om muligheden for at synliggøre den frivillige indsats, der er blevet lagt i planlægning og udførelse af aktiviteterne.

Derudover var der blandt aktørerne en generel efterspørgsel på nogle konkrete politiske succeskriterier. Aktørerne oplevede, at forsøget har båret præg af, at der ikke politisk er svaret på tre grundlæggende spørgsmål, som derfor har gjort det svært at navigere i:

- Hvad er succeskriterierne for forsøget?
- Hvad går forsøget ud på?
- Hvilket problem er det vi gerne vil løse?

Aktørerne selv identificerede en række mulige formål med forsøget:

- Flytte parkeringen væk fra torvet.
- Mere omsætning i butikkerne.
- Flere gæster i bymidten.
- Give et mere positivt indtryk af Roskilde.
- Tilbyde flere (gratis) oplevelser.
- Skabe en hyggelig og smuk plads midt i byen, der lægger op til ophold – også med børn.
- Tilbyde en særlig sommerplatform for lokale aktører.
- Kommunike mulighederne for at lave egenfinansierede aktiviteter i bymidten.
- Skabe debat i de lokale medier.
- Få mindre støj og/eller bedre luftkvalitet i bymidten.

Hvad skal vi gøre igen og mere af i 2025

- Gadeteater.
- Middelalderdagene.
- 'Oasen' og 'Mødestedet' fungerede godt – måske flere af dem.
- Siddepladser med ryglæn.
- Hygge.

- At der var et smukt udkig.
- Oplevede kommentarer som "fedt at man gerne må boltre sig".
- Cyklerne på torvet har været et hit helt frem til kl. 21.
- Flexibiliteten, så aktiviteter som OMBOLD fik plads.
- Torvet som midlertidig pop up PARK, ikke PARKering.

Hvad skal forbedres i 2025

- Siddepladsernes og indretningens design og æstetik, skal passe til bymidten.
- Pladsen følte for tom og folk blev presset ud i kanterne – kunne man lave mobile møbler, der kunne trækkes ind og ud.
- Flere pladser til folk, der for eksempel spiser medbragt mad.
- Flere og større cykler til større børn, fordi cykler er noget der 'nemt' er flytbart.
- Tag et valg: Skal det være en midlertidig park eller en eventplads?
- Der skal ikke smøres tyndt ud med aktiviteter, hellere et endnu mere fortættet program på færre dage.

Kommunikation internt

- Bedre kommunikation om strukturen for delte faciliteter og overlap i brug.

Kommunikation eksternt

- Hvad er den røde tråd i forsøget?
- Hvor kan man henvise til at læse om dette?
- Kommunikation via fysisk materiale.
- Opmærksomhed på at gæster fra andre lande ikke er så digitale som i Danmark.
- Kommunikation på engelsk (måske flere sprog)

Kvalitativ opsamling og anbefalinger til 2025

Udarbejdet af

Torsten Bo Jørgensen fra
BYSTRATEGI/Vinderbutikker

Dette kapitel indeholder en ekstern kvalitativ analyse af torvets indretning og henholdsvis brugernes og de erhvervsdrivendes syn på Sommerliv på Stændertorvet. Det udmunder i den eksterne konsulents konkrete anbefalinger til 2025.

Baggrund for kvalitativ opsamling

BYSTRATEGI / Vinderbutikker har foretaget en kvalitativ opsamling og er kommet med anbefalinger, der kan styrke Sommerliv på Stændertorvet i 2025.

Som del af opgaven, er der udført interviews med tilfældige brugere af Stændertorvet og erhvervsdrivende på/ ved pladsen. Vinderbutikker bidrager også med egen observation og faglig analyse af pladsen. Det har ikke været opgaven at vurdere det gennemførte event-program eller sammenholde analysen med de øvrige analyser, der foretages af Roskilde Kommune ift. sommerforsøget.

Interviews og observation er udført torsdag 8/8 2024 – en sommerdag uden torvehandel eller større events på Stændertorvet. Temperaturen var 18-23 grader, vinden svag, overvejende solskin.

I det følgende bringes et uddrag af analysen. For den fulde analyse henvises til bilaget.

Brugernes oplevelse

Positive kommentarer

Brugerne kan overordnet godt lide pladsen. Både unge og ældre fremhæver domkirken og det stemningsfulde bymiljø som et plus. Flere kommer hver dag eller 3 gange om ugen. Flere synes godt om det bilfrie Stændertorv, som opleves trygt og pænt. Flere nævner det som positivt, at børnene cykler rundt på pladsen. Det giver liv. To nævner Middelalderdagene positivt.

Negative kommentarer

Flere synes, der sker for lidt. Flere oplever pladsen som rodet, og flere er kritiske over for pladsens "Christiania"-agtige look (træer i byggeposer; umotiverede streger i belægningen mv.).

De færreste har hørt om sommerens eventprogram.

Baggrund for interviews med brugere

7 interviews udført d. 8 august med tilfældigt udvalgte, forbipasserende borgere.

Alle interviews er gennemført af Torsten Bo Jørgensen fra BYSTRATEGI/Vinderbutikker.

Der er så vidt muligt lagt vægt på spredning i alder og køn:

- To piger fra Lejre (17/18 år).
- Kvinde med baby fra Roskilde (21 år).
- Kvinde fra Lolland (34 år).
- Kvinde fra Lejre (60 år).
- Kvinde fra Espergærde (60 år).
- Mand fra Espergærde/Mexico (62 år).
- Ægtepar fra Lejre (74/76 år).

Brugernes ønsker til 2025

- Flere siddemuligheder, også i skyggen, gerne bord-bænkesæt; muligheder for uformelt ophold, hvor man selv kan tage mad og drikke med.
- Inddeling af pladsen i flere rum fx med grønt imellem.
- Flere events.
- Musik til forskellige aldersgrupper nævnes af flere.
- En scene til musik – placeret, så kan man sidde og lytte med domkirken i baggrunden.

Øvrige forslag til aktiviteter i 2025

Minidyrskue, fotozone, petanquebane, madmarked/ streetfood, fællesspisning ved langborde, second-hand-loppemarkeder, hvor private sælger tøj, noget for og med de mange gymnasieelever.

Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

De erhvervsdrivende oplevelse

Positive kommentarer

Flere erhvervsdrivende synes godt om de gennemførte aktiviteter, fx Middelalderdage og Ældreyoga. Holdningen er generelt positiv over for, at der arbejdes for et styrket byliv. At kommunen laver en evaluering som denne, hvor de bliver spurgt om deres holdning til forsøget, oplever de erhvervsdrivende som entydigt positivt.

Negative kommentarer

De erhvervsdrivende stiller sig uforstående overfor, at kommunen sløjfer byens vigtigste parkeringspladser, når arealet efterfølgende ikke bliver brugt til noget. De erhvervsdrivende har ingen problemer med, at der er spærret for parkering, når der er torvehandel. Flere erhvervsdrivende nævner, at parkeringspladserne, efter deres vurdering, bruges af 600-800 biler i døgnet.

Kommunikationen/markedsføringen om forsøget opleves som mangelfuld, både over for butikker og over for borgere/gæster i byen: Kunderne har ikke

vidst, hvad der skete på pladsen, og butikkerne har heller ikke været informeret om det på en brugbar måde.

To har haft nedgang i omsætningen; for resten har der ikke været en påvirkning af omsætningen. Én har oplevet gener for kunderne, men har evnet at kompensere for det ved at bære varerne ud.

Ønsker til 2025

De erhvervsdrivende vil gerne bidrage til, at sommerforsøget bliver en succes i 2025. Flere foreslår, at der holdes et møde allerede i efteråret, hvor kommunen og de erhvervsdrivende sammen kan finde ud af, hvordan sommerforsøget bliver en succes i 2025. Der opfordres til, at alle erhvervsdrivende inviteres med, også liberale erhverv som læger og tandlæger, og at mødet holdes om morgenen.

Baggrund for interviews med erhvervsdrivende

7 interviews med udvalgte erhvervsdrivende udført d. 8. august af Torsten Bo Jørgensen fra BYSTRATEGI / Vinderbutikker:

- Rådhuskælderen.
- Den franske vinhandel.
- Caseus.
- Lene's Streetfood.
- Bog & Idé.
- Matas.
- Nyt Syn.

Udvælgelsen er sket i samarbejde mellem Roskilde Handel, Roskilde Kommune og den eksterne konsulent.

Der er lagt vægt på:

- Variation ift. type: butik/restaurant.
- En fysisk placering relativt tæt på Stændertorvet.

Ekspertens syn på Stændertorvets indretning

Sidste del af analysen udgøres af ekspertens blik på Stændertorvet. Med afsæt i mange års praktisk erfaring er der foretaget en analyse af Stændertorvet og pladsens potentialer. Analysen er foretaget i et helhedsgreb, der slår ned på det væsentlige. Alle anbefalinger nedenfor er også medtaget under del 1 (de samlede anbefalinger til udvikling af Stændertorvet).

Pladsen signalerer kvalitet og gedigenhed

Det er tydeligt, at der er investeret i flotte belægninger og en attraktiv pavillon på Stændertorvet. Det sender et positivt signal: Der er nogen, der har taget pladsen alvorligt og investeret i kvalitet. Det betyder også, at der er vist kvalitetsniveau, der gerne skal holdes. Pladsen er ikke et midlertidigt byrumsprojekt.

Pladsen er for stor til det liv, der er på den

Pladsen er for stor og åben ift. de aktiviteter, der er på den. Byrum må gerne "have for lidt plads" – for så bliver stemningen mere intim og livet mere fortættet. Evt. kan en stor plads opdeles i flere mindre byrum, der inviterer til forskellig brug. Børnene cykler rundt midt på pladsen, og det fungerer godt. Men der skal mange flere aktiviteter til for at fylde pladsen. Pladsen bruges mest "i kanthen". Det er her, folk slår sig ned på bænkene.

Det skaber liv, at børnene cykler rundt – og klaveret bruges også

Børnecyklerne midt på pladsen og opfordringen til at bruge dem, fungerer rigtig godt. Det samme gælder klaveret i nordvestenden af pladsen (ved Rådhuskælderen). Folk spiller jævnligt på det, og

Tre billeder fra Stændertorvet. Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/Vinderbutikker

hele familier står og har det sjovt sammen. Begge dele er eksempler på, at man kan invitere til uformelle aktiviteter, og at folk gerne vil være aktive og prøve sjove ting sammen. Det behøver ikke være store events eller dyrt inventar det hele.

Sandkassen er også en god ide, men af en eller anden grund bruges den ikke meget denne dag. Måske der mangler rare, skyggefulde siddemuligheder for de voksne lige ved sandkassen?

Hold fast i kvaliteten og det gedigne – big bags og modulfølger passer ikke helt ind

Stændertorvet er en smuk plads i gode, gedigne materialer – med verdenskulturarv i baggrunden. Modul-

møbler, træer i big bags og stregerne i belægningen passer ikke helt ind her.

Trafikalt er der ingen problemer – pladsen opleves fredelig og rolig

Trafikalt er der ingen gener, når man opholder sig på pladsen. Heller ikke langs Stændertorvets østside, hvor en erhvervsdrivende rapporterer om jævnligt bilræs, er der utryghedsskabende trafik på denne dag. Pladsen er simpelthen fredelig og rolig.

De runde bænge fungerer godt – særligt skyggepladserne er eftertragtede

De runde bænge fungerer påfaldende godt. Det er godt for en by, at mennesker mødes og opholder sig tæt på

Tre billeder fra Stændertorvet. Credit: Torsten Bo Jørgensen, BYSTRATEGI/ Vinderbutikker

hinanden. Det skaber det sociale liv, vi gerne vil have i byen. Pladserne i skyggen er også her særligt eftertragtede. Sådan bliver det i fremtiden: Om sommeren vil der være varmere, og skyggepladser bliver eftertragtede. Det skal vi planlægge efter.

Der mangler nogle borde – hvor kan man sidde og spise sammen eller drikke et glas vin?

Der mangler dog muligheder for, at man kan sidde sammen og hygge sig to personer eller flere omkring et bord – hvor man fx sidder og nyder den sandwich, man lige har købt hos ostemanden.

Mange gæster udenfor på cafeer og restauranter – basis for flere pladser?

Der var godt besat på Café Vivaldis og Restaurant Umamis udendørs siddepladser på denne torsdag i

august. Særligt skyggepladserne var eftertragtede. Det er en nærliggende antagelse, at der er basis for endnu mere udeservering på Stændertorvet i juli/august.

Domkirken er delvist skjult bag et træ – underspillet eksponering af byens verdens-kulturarv

Domkirken er lidt skjult bag et træ – og de fotostater med billeder fra kirken, der er opstillet på højre side af Fondenes Bro, er for små og utydelige i deres budskab. Det er Unesco Verdenskulturarv, vi har med at gøre, og det er en attraktion, folk kommer til byen for at se.

Blomstervæggen ind mod Domkirken er smuk og karakterskabende

Blomstervæggen er velplejet og så stor, at den har pondus og tyngde. Den matcher domkirken godt.

Positivt, at der er pæne toiletter – skilt gerne mere med dem

Det kan være svært at finde toiletterne. Men når man først opdager dem, er det en god oplevelse. De er rene og pæne, og de ligger direkte i bymidten.

Eventprogrammet skal kommunikeres bedre

Eventprogrammet kommunikeres ikke brugervenligt nok. Et skilt med en QR-kode er ikke tilstrækkeligt. Man bliver simpelthen ikke klar over, om der sker noget på pladsen i dag.

Anbefalinger fra BYSTRATEGI / Vinderbutikker

Nedenstående er BYSTRATEGI/Vinderbutikkers sammenfattende anbefalinger baseret på de tre delopgaver - interviews med erhvervsdrivende, interviews med brugere og en byrumsobservation.

BYSTRATEGI/Vinderbutikker står inde for anbefalingerne også i de tilfælde, hvor der er sammenfald med det, som udtrykkes af brugere eller erhvervsdrivende i undersøgelsen.

Indledningsvis vil vi gerne understrege, at "Sommerliv på Torvet" har stort potentiale. Med de rigtige tilpasninger kan Stændertorvet blive fuld af mennesker og byliv i sommeren 2025.

1. Inddrag de erhvervsdrivende allerede i september/oktober 2024

De erhvervsdrivende vil gerne bidrage til, at forsøget bliver en succes i 2025.

- Hold et møde med Roskilde Handel og de erhvervsdrivende allerede i september/oktober 2024, mens sommerforsøget er i frisk erindring. Evaluer 2024 og læg planerne for et stærkt sommerforsøg i 2025. Overvej ekstern facilitering af mødet.

2. Inddrag byens øvrige aktører – alle dem, der kan være med til at skabe liv på torvet

Mange andre foreninger og aktørgrupper kan være med til at skabe liv på Stændertorvet.

- Inddrag også byens foreningsliv og øvrige aktører i den videre proces. Gør det tidligt, så deres forslag kan være med til at præge både disponering af

pladsen og eventprogrammet.

- Lav en målrettet kortlægning (telefoninterviews) med foreninger mv., der er aktive i Roskilde – om hvordan de kan tænke sig at bruge Stændertorvet, og hvad der skal til. Eksempler kan være lokale idrætsforeninger, spejderklubber og andre foreninger.

3. Tag på en 1-dags studietur, så I får fælles inspiration til et Stændertorv, der bobler af liv.

Studieture er et stærkt og effektivt redskab, når en gruppe af aktører skal have fælles billeder og konkret inspiration med hjem.

- Gennemfør en 1 dages studietur med repræsentanter for kommunen, Roskilde Handel og de foreninger/aktørgrupper, der skal skabe liv på Stændertorvet i 2025. Mange byer kan inspirere, fx mellemstore byer på Sjælland/Fyn. Destination vælges efter præcis research.

4. Brug pladsen mere intensivt

Stændertorvet er stort, ikke mindst uden biler, og der skal mere til at fylde pladsen med liv, end det der sker i dag. Der er fire funktionstyper, der kan skrues op for i 2025:

- Udeservering (cafeer/restauranter)
- Uformelt ophold (bænke, stole mv., som kan bruges uden betaling)
- Uformelle aktiviteter (aktiviteter som ikke kræver tilmelding – fx minigolf)
- Events (aktiviteter som finder sted på bestemte tidspunkter og evt. kræver billet/tilmelding)

Hvilke funktionstyper der skal fylde mere, afhænger af, hvad man politisk ønsker at give mest plads, og hvad der er aktører (foreninger, cafeer/restauranter etc.) der er villige til at "fylde ud". Læs mere om de fire former nedenfor.

5. Inddel pladsen i mere tydelige zoner

En stor plads som Stændertorvet kan rumme mange forskellige aktiviteter, også samtidig, hvis de er nogenlunde adskilt. Netop den parallelle brug kan være en stor styrke, for det betyder, at forskellige borgergrupper mødes i byrummet på tværs af alder, sociale skel, interesser etc.

- Tænk pladsen i nogle zoner, så der kan ske flere ting parallelt. Det kan være en rolig zone, hvor man kan sætte sig ved borde og stole; et aktivitetsområde, hvor man spiller bordfodbold og bordtennis; et område, som foreninger kan bruge til optræden; en scene til musik etc. Zonerne kan fx adskilles med blomsterkummer.

6. Mere plads til udeservering

Når man ser på pladser i andre byer, er det tydeligt, at der ikke som sådan er nogen "øvre grænse" for, hvor stor en del af en hyggelig plads, der kan fungere som udeservering.

- Overvej at udvide antallet af udeserveringspladser. Det bør ske ud fra en samlet vurdering af, hvad I helst vil bruge pladsen på Stændertorvet til i 2025.
- Overvej at knytte noget af dette til madmarked/streetfood. Derved får pladsens udbud lidt mere kant og diversitet. Hvis der ikke er markeds-mæssigt grundlag for streetfood, som permanent tiltag i hele juli og august 2025, så gå efter et 3-4-dages event.

7. Flere muligheder for uformelt ophold – husk siddepladser og borde i skyggen

Stændertorvets runde bænke var populære på den augustdag, hvor feltarbejdet blev foretaget. Der er sandsynligvis flere, der gerne vil bruge pladsen, hvis mulighederne for at sidde (uden at betale på en cafe) bliver bedre.

- Skab flere muligheder for, at man kan slå sig ned og spise medbragt mad eller drikke, spille et spil etc. Det kan fx være borde-bænke-sæt, hvor også familier kan slå sig ned med deres børn, eller grupper, der har været inde og se Domkirken.
- Husk at tænke i skyggefulde placeringer. På en normal sommerdag vil mange helst sidde i skyggen.
- Stole og små borde, man selv kan rykke rundt, er fleksibelt. Strandstole og parasoller er også en mulighed.
- Legepladsen var af en eller anden grund ikke så benyttet den dag, feltarbejdet blev foretaget. Årsagen kan vi ikke belyse på det givne grundlag. Vi anbefaler, at I foretager en lille spørgeundersøgelse om dette, blandt brugerne og/eller andre børnefamilier.
- Overvej at flytte borde og bænke rundt på pladsen. Så skabes der variation med de samme elementer, og det bliver overraskende og nyt for borgerne, fra hvilken vinkel de nu kan sidde og nyde bylivet og beundre Domkirken.

8. Hold fast i blomsterne – og skru gerne mere op for det grønne

Blomsterbedet langs muren ind mod Domkirken er smukt og karakterfuldt. Der kan godt være mere grønt på pladsen.

- Hold fast i blomsterbedet.
- Skru gerne lidt op for det grønne. Det kan fx være med smukke blomsterkummer, der også kan fungere som gode skillevægge mellem forskellige aktivitetszoner på pladsen.

9. Flere uformelle aktiviteter

Uformelle aktiviteter er ting, man spontant kan deltage i uden tilmelding. Stændertorvet bar på den augustdag, hvor feltarbejdet blev foretaget, præget af to vellykkede uformelle aktiviteter, nemlig børnecykler til fri afbenyttelse og klaveret i hjørnet af Stændertorvet. Begge dele blev brugt, og flere informanter fremhæver dem positivt

som noget, der skaber liv på pladsen.

- Skab rammer for flere uformelle aktiviteter. Eksempler kunne være: fodbold, bordfodbold, bordtennis, minigolf, OL-tema som i den franske by Caen: Badminton, tennis, petanque, højdespring mv., cykelsjov på pladsen (mere), løbe- og cykelklubber kan inviteres til at bruge pladsen til mødested, en Roskilde-rute á la Marguerite-ruten, som kan gå over torvet, fotozone, hvor man tage billeder på en sjov baggrund og bruge bestemte hashtags, fotoudstillinger (se nedenfor).

Samarbejd evt. med butikkerne om, at det er dér, man låner bordtennisbat og minigolfkøller; brætspil mv., hvis der er behov for "opbevaring".

10. Lav 1-2 store fotoudstillinger – om Domkirken og andre Roskilde-emner

Domkirken er jeres juvel. I fortjener, at historien om den bliver fortalt flottere og mere synligt.

- Lav et permanent galleri med store fotostater, flotte billeder, gode fortællinger om konger, dronninger, ud-nævnelser til verdenskulturarv etc. Gør det indbydende, så alle får den gode historie med hjem.
- Supplér med en skiftende udstilling om fx: Lise Nørgaard, Roskilde Festival, Musiconområdet, Roskildes historie. Her viser I på en flot måde det frem, I er stolte af.
- Placér i hvert fald den ene fotoudstilling oppe ved gågaden.
- Kunstudstillinger er også en mulighed – ligeledes med fotostater, der giver en smagsprøve på, hvad man kan opleve på de lokale museer – eller helt ny kunst

11. Skab et stærkt eventprogram

Events er aktiviteter, der finder sted på bestemte tidspunkter. Det kan være alt fra små ting som højtæl-

ning med saftvand for børn, gennemført af det lokale bibliotek, til store koncerter med mange tusinde deltagere. Events trækker mange mennesker til byen – de er vigtige at tænke med.

- Fasthold og udbyg de aktiviteter fra sommerprogrammet for 2024, som har fungeret godt. Flere informanter nævner fx Middelalderdagene og ældremotion.
- Skab et stærkt eventprogram for 2025. Inspiration til aktiviteter:
 - Minidyrskue.
 - Fællesspisning ved langborde.
 - Secondhand-loppemarkeder, hvor private sælger tøj.
 - Noget for og med de mange gymnasieelever.
 - Madmarked/street food festival.
 - Cirkus på pladsen.
 - Generelt optræden af forskellig slags.
 - Open air-biograf.
 - Demokrati-fitness (I har en ressourceperson i Byens Hus ift. dette).
 - Musikprogram – dette er særligt vigtigt og foldes derfor ud i næste punkt.
 - Flere cykelevents.
 - Flere aktiviteter, som butikkerne kan stå for (fx flødebollekast).
- Inddrag foreninger og øvrige aktører. Lad dem byde ind med det, de selv vil stå for – det kan være alt fra snobrød over bål (spejderne) til linedance og cykelsjov.

12. Skab et stærkt musikprogram – og placer musikscenen, så publikum ser mod Domkirken

Både unge og ældre brugere af Stændertorvet nævner livemusik som noget, der kunne få dem til at komme mere på pladsen. De understreger, at det skal være til deres egen smag og aldersgruppe.

- Skab et stærkt musikprogram med noget for alle aldersgrupper. Tænk i hele bredden fra rap/hip hop til klassisk musik og Erik Gripp / Peter Ves

- Placer musikscenen sådan, at man kan sidde på bænke og stole og lytte, mens man ser på Domkirken i baggrunden. Dvs. så musikerne står mod syd.

Om den nuværende scene "Spunken" kan bruges, kan ikke afgøres inden for rammerne af denne undersøgelse.

13. Markedsfør/kommunikér de events, I laver

Den nuværende markedsføring af events på Stændertorvet sker via et stort skilt med en QR-kode, som folk kan scanne. De erhvervsdrivende giver udtryk for et større informasjonsbehov, og flertallet af de adspurgte brugere ved ikke, at der er et eventprogram.

- Lav et stort og flot skilt, hvor man kan læse om dagens/ugens events. Placer det helt ud mod gågaden, så man ikke kan undgå at se det (samme placering som QR-kode-skiltet).
- Lav et trykt program, hvor alle sommerens aktiviteter på Stændertorvet er med. Læg det hos alle butikker og andre erhvervsdrivende langs Stændertorvet/ i bymidten.
- Suppler med en A3-plakat, der viser ugens program, og som hver uge omdeles til de samme erhvervsdrivende. Kort sagt: Gør det nemt for dem at være ambassadører.
- Understøt med en massiv indsats på sociale medier.
- Overvej at engagere en dygtig journalist til at bygge mediehistorien om jeres fantastiske samskabte sommersucces på Stændertorvet op. Få P4 og TVØst til at komme. Dermed vil sommerforsøget bidrage til den positive branding af hele Roskilde.

14. Fasthold det gedigne og kvaliteten – uden at det bliver kedeligt

Modulmøbler og træer i big bags passer ikke rigtig til Stændertorvets flotte materialer og verdenskulturarven i baggrunden. Det samme gælder stregerne i belægningen.

- Hold fast i pladsens karakter: Kultur, kvalitet og en vis lækkerhed. Pladsen skal ikke være fin og konserveret – men materialerne skal være ordentlige.

15. Fasthold den rolige trafikafvikling

Trafikalt er der ingen gener, når man opholder sig på pladsen. Heller ikke langs Stændertorvets østside, hvor en erhvervsdrivende rapporterer om jævnligt bilræs, er der utryghedsskabende trafik på denne dag. Pladsen er simpelthen fredelig og rolig.

- Fasthold den ro det giver, at der ikke er hurtigt kørende biler langs Stændertorvet.

16. Mere tydelig skiltning til toiletterne

Roskilde har flotte, gratis toiletter på Stændertorvet, men man skal næsten vide, at de er der.

- Skilt tydeligere til det gode toilettilbud, I har – det er en god service for byens gæster.

